3 ՄԱՅԻՍ 2003 ՇԱԲԱԹ 84 (2769)

Ազգ

Azg
armenian daily

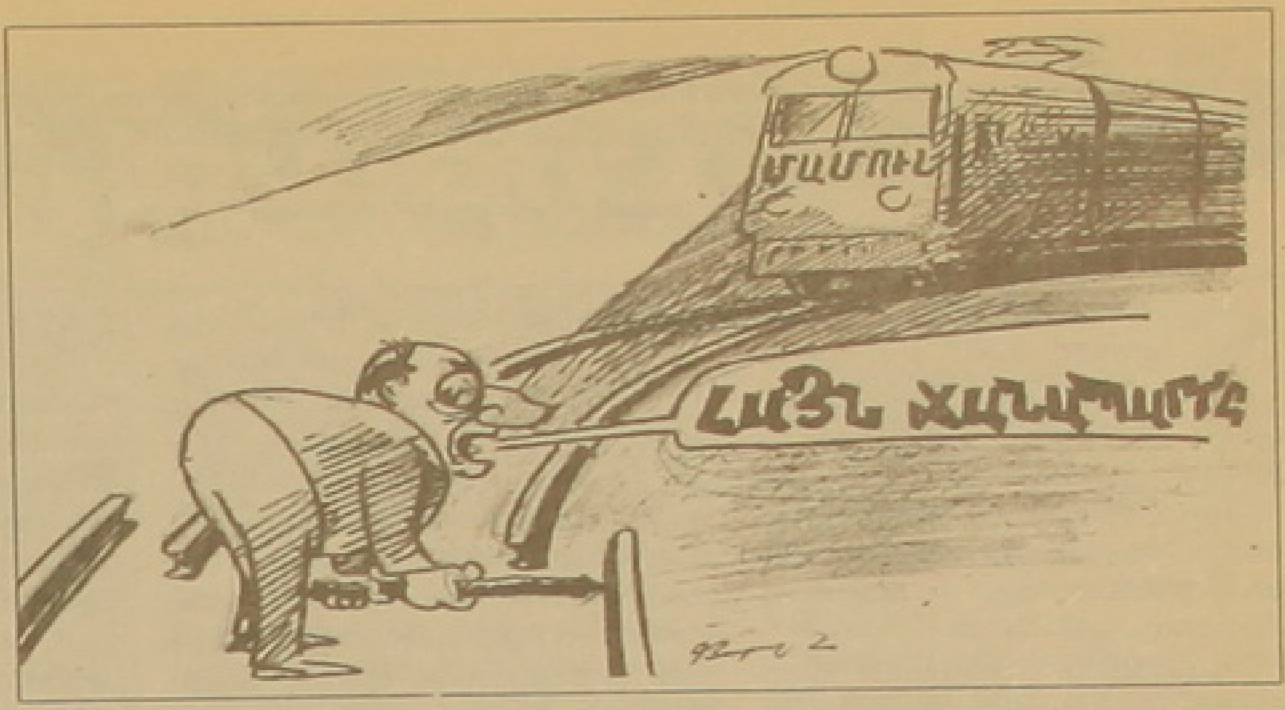

ՀՌԱԿ ՊԼԱՏՖՈՐՄ

«Մեր կոմպլեմենտար քաղաքականության առաջնահերթությունը Ռուսաստանն է»

«Սա չի նշանակում վատ հարաբերություններ ԱՄՆ-ի, Եվրոպայի հետ»

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«Սեփական սահմանների անվտանգություն, Լեռնային Ղարաբաղի հարցի արդար լուծում, Հայ դատ, Հայոց ցեղասպանության փաստի միջազգային ճանաչում եւ դատապարտում, արտաքին ներդրումների ներհոսք, Հայաստանից դեպի արտաքին աշխարհ ձգվող տրանսպորտային ուղիների հուսալիություն», սրանք են մեր երկրի արտաքին քաղաքականության գերխնդիրները ըստ ՀՌԱԿ նախընտրական պլատֆորմի, որը կուսակցությունը ներկայացնում է մեր հասարակությանը ԱԺ ընտրությունների շեմին:

Այս խնդիրների լուծման ճանապարհին Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը կարեւորագույն հարց է համարում վերջին տարիներին Հայաստանի որդեգրած փոխլրացման քաղաքականության առաջնահերթությունների վերստին ճշգրտումը: Այլապես, «համահարթեցման», միակողմանիորեն հարցերը լուծելու գործելակերպը սպառնում է նաեւ մեր տարածաշրջանին, որտեղ առկա հակասությունների նոր սրացումներ են ակնկալվում, ընդհուպ՝ քաղաքական քարտեզի «ճշգրտումներ», ասված է պլատֆորմի մեջ:

Թե ինչո՞վ է կուսակցությունը պայմանավորում քաղաքական քարտեզի «ճշգրտումների», միակողմանի գործելակերպի վտանգը, մանրամասնում է ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը:

Տես ➧ էջ 2

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն կոչ է անում անպատիժ չթողնել լրագրողների դեմ կատարված հանցագործությունները

ՓԱՐԻԶ, 2 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն «միշտ եւ ամենուրեք» կնպաստի զանգվածային լրատվամիջոցների ազատության, բազմակարծության եւ անկախության ապահովմանը, այսօր հայտարարել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր տնօրեն Կոիչիրո Մացուուրան մայիսի 3-ին նշվող Մամուլի ազատության համաշխարհային օրվա առիթով: «Մենք անվերապահորեն դատապարտում ենք բռնության բոլոր ձեւերը, որոնք նպատակամղված են ճշմարտության լռեցմանը: Մամլո ազատության համաշխարհային օրը՝ ի նշան համերաշխության մենք ձեռք ենք մեկնում նրանց, ովքեր մեզ հետ միասին հավատարիմ են խոսքի եւ տեղեկատվամիջոցների ազատությանը»,- ասել է Մացուուրան:

1990-ից մինչեւ 2002 թվականը ռազմական գործողությունների գոտիներում սպանվել է առնվազն 274 լրագրող, նշել է Կոիչիրո Մացուուրան: Վերջերս Իրաքում տեղի ունեցած պատերազմը խլեց զանգվածային լրատվամիջոցների 12 ներկայացուցիչների կյանք: «Այսօր՝ Մամուլի ազատության համաշխարհային օրվա նախօրյակին, մենք ողջունում ենք այն լրագրողներին, ովքեր ճշմարտության եւ տեղեկատվության որոնումներում իրենց մահացու վտանգի են ենթարկում: Պատշաճն ենք հատուցում նրանց քաջությանը, հիանում ենք նրանց հաստատակամությամբ եւ արհեստավարժությամբ»:

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր տնօրենը բոլոր երկրների կառավարություններին կոչ է արել «անպատիժ չթողնել լրագրողների դեմ կատարված հանցագործությունները», ինչպես նաեւ հնարավոր ամեն բան անել՝ ապահովելու լրագրողների պարտականության անարգել կատարումը:

Ղպտի ուղղափառ եկեղեցու պետ Շենուդա Երրորդն այցելեց Սբ. Էջմիածին

Մայիսի 2-ին եռօրյա այցով Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածին ժամանեց Ղպտի ուղղափառ եկեղեցու պետ, Ալեքսանդրիայի պապ եւ Սբ. Մարկոսի աթոռի պատրիարք Շենուդա Գ-ն:

«Զվարթնոց» օդանավակայանում Ղպտի եկեղեցու գահակալին եւ նրա ուղեկից շքախմբին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի գլխավորությամբ դիմավորեցին Ուկրաինայի թեմի առաջնորդ Տ. Գրիգորիս արք. Բունիաթյանը, Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի պատասխանատու Տ. Եզնիկ եպս. Պետրոսյանը եւ Մայր աթոռի վարչակազմակերպական գործերի կառավարիչ Տ. Փառեն եպս. Ավետիքյանը: Նորին Սրբություն Շենուդա պատրիարքի շքախմբում են Ղպտի եկեղեցու Սբ. Սինոդի գլխավոր քարտուղար, միտրոպոլիտ Անբա Բիշոյը եւ Ղպտի եկեղեցու Անգլիայի թեմի առաջնորդ Անգելոս եպիսկոպոսը:

Հեսմիջօրեին Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնում տեղի ունեցավ բարիգալստյան արարողություն: Քույր եկեղեցիների հովվապետները հանդիսավոր թափորով եւ «Հրաշափառ» երգեցողության ներքո մուտք գործեցին Մայր Տաճար: Իջման Սբ. Սեղանի առջեւ երկու հայրապետները աղոթք բարձրացրին առ Աստված եւ ողջույնի խոսքեր փոխանակեցին:

ԱՀԿ-ն թագանման վիրուսի դեմ

Երկուշաբթի Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը հավանաբար կհրապարակի 23-րդ վիրուսակիր երկրի անունը

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Մի քանի օր առաջ բարձր աստիճանի կարեւոր մի անձ զանգահարել է Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության հայաստանյան գրասենյակ եւ խնդրել խորհուրդ տալ՝ մեկնե՞լ, թե՞ չմեկնել Չինաստան ու Ճապոնիա, ուր հարկադրված է լինել գործի բերումով: Նրան, իհարկե, առաջարկել են ձեռնպահ մնալ գոնե Չինաստան այցելությունից, որի անունը ոչ տիպիկ թոքաբորբի սեւ ցուցակի առաջին տեղերից մեկում է: Հայաստանը միջազգային հանրության ակտիվ անդամներից է, եւ ամեն պահ սթափությունն ու զգոնությունը վարքի կանոն պիտի լինեն բոլորիս համար: Մանավանդ ստեպ-ստեպ շրջանառվում, հաստատվում կամ չեն հաստատվում լուրեր մեր հարեւան երկրներում այս հիվանդության հայտնությունների մասին:

Ոչ տիպիկ թոքաբորբով վարակի արդեն 5 հազար դեպք է գրանցվել աշխարհում: Ինչպես տեղեկացանք Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության (ԱՀԿ) հայաստանյան գրասենյակի ղեկավար Հրայր Ասլանյանից, երկուշաբթի ԱՀԿ-ն հավանաբար կհրապարակի նաեւ արտասովոր հիվանդության գոտին ենթարկված 23-րդ երկրի անունը, որից առայժմ խուսափում է՝ հիվանդության հավաստիությունը դեռեւս հաստատված չլինելու պատճառով:

Տես ➧ էջ 3

Քոլին Փաուելը ժամանեց Դամասկոս

Կրկին ամերիկյան «սեւ ցուցակում» գտնվելու մասին հայտարարվելուց ընդամենը մեկ օր անց, Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելը Ալբանիայի մայրաքաղաք Տիրանա կատարած կարճատեւ այցից հետո երեկ գիշեր ժամանեց Սիրիայի մայրաքաղաք: Ակնկալվում է, որ նա «կոշտ» բանակցություններ կվարի սիրիացի ղեկավարների հետ հատկապես պահանջելով չհովանավորել «Համաս», «Իսլամական ջիհադ» եւ «Հըզբոլլահ» ծայրահեղական կազմակերպությունները: Քոլին Փաուելը Դամասկոսից պահանջելու է նաեւ համակերպվել պաղեստինա-իսրայելական հակամարտության կարգավորմանը միտված «ուղեգծի» պայմաններին եւ դժվարություններ չհարուցել: Ակնկալվում է, որ փոխարենը սիրիացիք պահանջեն Իսրայելի կողմից գրավված Գոլանի բարձրավանդակը վերադարձնելու մասին ամերիկյան երաշխիքներ:

Հաջորդ համարում կարդացեք

«Ազգի» հաջորդ՝ երեքշաբթի օրվա համարում առանձին ներդիրով հրատարակվելու է հայտնի լեզվաբան, վաստակավոր դասախոս, դոկտ. պրոֆ. Հովհաննես Բարսեղյանի հոդվածն ազգային-պետական գործիչ Ստեփան Կիրակոսյանի «Մայրամուտի շեմին» հուշագրական հատորի մասին: Ընդարձակ հոդվածում հայտնի մտավորականը խորհրդածություններ է կատարում մեր մոտիկ անցյալի պատմության դասերի եւ համազգային միաբանության անհրաժեշտության մասին՝ գրախոսվող-ներկայացվող գրքի շրջանակներում:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Որ Հայաստանը դառնա համամարդկային արժեքներ կրող բարեկեցիկ երկիր»

Իմ զրուցակիցը ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ, Կենտրոն համայնքի ՀՌԱԿ «Այգեստան» ակումբի նախագահ, թիվ 15 ընտրատարածքում ԱԺ պատգամավորական թեկնածու Արմեն Ստեփանյանն է: Մտավորական՝ գործարարի հատկանիշներով, արվեստագետի երեւակայության եւ մտքի ստեղծագործական որոնումների, նորի ու ավանդականի յուրահատուկ սինթեզումների շնորհիվ մի շարք ինքնատիպ իրագործումների հեղինակ:

– Յուրաքանչյուր կուսակցության գործունեություն, բնականաբար, միտված է քաղաքական դաշտի վրա ունեցած ներազդեցությունների միջոցով իր ծրագրերի իրականացմանը: Որպես ՀՌԱԿ վարչության անդամ եւ ԱԺ պատգամավորական թեկնածու, ի՞նչ խնդիրների եք հետամուտ լինելու հաջողության դեպքում:

– Մեր կուսակցության գլխավոր նպատակը ազգին, պետությանը ծառայելն է, որի իրագործման ճանապարհներից մեկը գործունեությունն է Ազգային ժողովում: Որքան կուսակցական ֆրակցիան մեծ լինի, բնականաբար, կարող ենք մեր խոսքերն իրենց դարձնել եւ ազդել ընդհանուր քաղաքական դաշտի վրա:

Տես ➧ էջ 4

Ընթացիկ

ՀՌԱԿ համամասնական ցուցակի առանձնահատկությունները

Համամասնական ընտրակարգով 2003 թ.-ի խորհրդարանական ընտրություններին կմասնակցեն 21 կուսակցություն եւ կուսակցությունների դաշինք: Եվ նրանցից յուրաքանչյուրն ունի, իհարկե, պատգամավորության թեկնածուների իր առաջադրած ցուցակը:

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Ամ համամասնական ընտրակարգով ցուցակը բաղկացած է 60 թեկնածուներից: Բարձրագույն կրթություն ունի թեկնածուների գերակշիռ մասը: Ցուցակում ներառված են եւ պատմաբաններ, եւ հայտնի գործարարներ, եւ գիտական ու ստեղծագործական մտավորականության ներկայացուցիչներ:

Մասնավորապես կուսակցության ցուցակը գլխավորում է ՀՌԱԿ ատենապետ, Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարանի կուլտուրայի ֆակուլտետի դեկան, պատմական գիտությունների թեկնածու Ռուբեն Միրզախանյանը: Ցուցակի երկրորդ տեղում անկուսակցական, «Դի Սե էյ» ադամանդագործական եւ «Ջեյ Սի էյ» ոսկերչական ընկերությունների տնօրենների խորհրդի նախագահ Գագիկ Աբրահամյանն է:

ՀՌԱԿ համամասնական ցուցակում երրորդ տեղն է զբաղեցնում Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ԽՍՀՄ եւ Հայաստանի պետական մրցանակների դափնեկիր Լավրենտի Բարսեղյանը:

Ընդհանուր առմամբ, ՀՌԱԿ ցուցակում 60 թեկնածուներից ավելի քան 15-ը կրթական ոլորտի ներկայացուցիչներ են, եւ տարբեր դպրոցներից, եւ ուսումնական հաստատություններից: Մոտ 20 թեկնածուներ ներկայացնում են տնտեսական ոլորտի ձեռնարկություններ կամ գործարար-ձեռներեցներ են:

Ռամկավարների առաջադրած ցուցակում, ի թիվս նշվածների, կան նաեւ շատ այլ հայտնի անուններ: Մասնավորապես ՀՌԱԿ ցուցակով են առաջադրվել նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը, ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակների դափնեկիր Ալբերտ Յավուրյանը, ՀՊՃՀ Գորիսի մասնաճյուղի տնօրեն Յուրա Սաֆարյանը, հայտնի բժիշկ, «Մեծամորի հիվանդանոց» ընկերության տնօրեն Սարգիս Խաչատրյանը, Ազատամարտի վետերանների միության նախագահ Համլետ Հովսեփյանը, քաղաքական մեկնաբան, պետական մրցանակի դափնեկիր Ռոբերտ Սափրազյանը եւ այլք:

Հետաքրքրական է, որ թեեւ ՀՌԱԿ համամասնական ցուցակում բավարարված է կանանց 5 տոկոսի ներկայությունը (60 թեկնածուներից 4-ը կին են), բայց նրանց տեղաբաշխումը տարբեր հորիզոնականներում բերում է եզրակացության, որ կին ռամկավար թեկնածու խորհրդարանում չի լինի:

Որպեսզի առաջին կին թեկնածուն հայտնվի խորհրդարանում, պետք է, որ կուսակցությունը որպես ընտրությունների արդյունք ունենա գոնե 27 տոկոսը:

Հետաքրքրական է նաեւ, որ օրենսդրությամբ պարտադրված 5 տոկոս կին թեկնածուների տեղերի դասավորության առումով ՀՌԱԿ ցուցակն էականորեն չի տարբերվում համամասնական ընտրակարգով առաջադրված մյուս ցուցակներից: Այսինքն՝ օրենսդրական պահանջն ինչ-որ տեղ ձեւական բնույթ է կրում:

Որպես Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ցուցակի եւս մեկ առանձնահատկություն, նշենք այն հանգամանքը, որ ցուցակում գործազուրկներ չկան, պատգամավորության բոլոր թեկնածուներն ունեն աշխատանք եւ, որպես կանոն, հայտնի են իրենց գործունեության շրջանակներում:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Մեր կոմպլեմենտար քաղաքականության առաջնահերթությունը Ռուսաստանն է»

Սկիզբը էջ 1

Ըստ նրա, իրաքյան պատերազմը առությամբ զգացնել տվեց միաբեւեռ աշխարհի փաստն իր բոլոր հետեւանքներով: Նախ, պարզ դարձավ, որ միջազգային կազմակերպությունները, մասնավորապես ՄԱԿ-ը, չունեն իրենց նախկին հեղինակությունն ու ազդեցությունը: Երկրորդ՝ իրաքյան պատերազմը վեր հանեց ԱՄՆ՝ երկակի չափանիշներով առաջնորդվելու պրակտիկան, որն, ըստ Ռ. Միրզախանյանի, հատուկ է այդ գերտերության արտաքին քաղաքականությանը: «Քանզի Սադդամ Հուսեյնը բացարձակ բռնապետ էր եւ կեղեքում էր սեփական ժողովրդին, բայց նման ուրիշ բռնապետներ էլ կան, որոնցից ոմանք հենց ԱՄՆ հովանավորությամբ են գալիս ու մնում իշխանության»: Ի վերջո, ըստ ՀՌԱԿ ղեկավարի, իբր զանգվածային ոչնչացման զենքի գոյության փաստով ամիսներ շարունակ հասարակական կարծիքը շփոթության մեջ պահած այս պատերազմը տարածաշրջանային էթնիկ ու քաղաքական լուրջ վերաձեւումների առաջացման պատճառ է:

Այս պայմաններում ավանդական կուսակցությունն անխուսափելի է համարում մեր երկրի՝ արտաքին քաղաքականության կոմպլեմենտար գիծը: Մասնավորապես, ըստ ՀՌԱԿ-ի, պետք ընդգծենք, որ կոմպլեմենտարիզմը ոչ միայն չի բացառում, այլեւ ենթադրում է առաջնահերթությունների հստակեցում: «Հայաստանի համար այդ առաջնահերթությունը Ռուսաստանն է: Փոխլրացումը՝ փոխլրացում, եւ մենք պետք լավ հարաբերություններ ունենանք բոլոր պետությունների, մանավանդ հզոր երկրների հետ, հնարավորինս ինտեգրվենք եվրոպական կառույցներին: Բայց Ռուսաստանը մեր ռազմավարական դաշնակիցն է: Այս գործընկերությունը, նորից եմ կրկնում, չի բացառում լավ հարաբերություններ ԱՄՆ-ի, Եվրոպայի հետ», ասաց Ռուբեն Միրզախանյանը:

Նման հստակեցումներ չմտցնելու դեպքում, քաղաքական գործչի կարծիքով, որպես ոչ մեծ, սոցիալ-տնտեսական բազում խնդիրներ ունեցող երկիր, մենք կարող ենք վտանգել անգամ մեր անկախությունը, «քանի որ իսկապես կան իրաքյան պատերազմի դասերը»:

Բնակարանային վարկեր բռնադատվածներին

Ստալինյան բռնությունների ենթարկված անձանց եւ նրանց գլխավոր ժառանգների բնակարանային պայմանները բարելավելու նպատակով նրանց վարկեր տրամադրելու որոշումն ընդունվել է դեռեւս 1994 թ. հունիսի 14-ին ՀՀ «Բռնադատվածների մասին» օրենքով: Համաձայն օրենքի համապատասխան դրույթի, բռնադատվածներն ու նրանց ժառանգները, ովքեր բնակպայմանների բարելավման կարիք ունեն, իրենց բնակության նախկին վայրերում, որտեղից աքսորվել են, կարող են ստանալ տուն կառուցելու տարածք եւ 5 մլն դրամի արտոնյալ պայմաններով երկարաժամկետ վարկ: Սակայն վարկեր տրամադրելու որոշումն ընդունվել է միայն 2000 թ. հուլիսին, որը եւս բազում փոփոխություններ է կրել: Եվ միայն 2001 թ. բռնադատվածները ի վերջո հնարավորություն են ստացել հայտեր ներկայացնելու: Անցած տարի ՀՀ սոցապ նախարարության բռնադատվածների հարցերով հանձնաժողովն այդպիսի 15 հայտ է ներկայացրել կառավարություն: Սակայն առ այսօր դրանցից ոչ մեկը դեռեւս չի ֆինանսավորվել: Ծրագիրը շարունակական է եւ սպասվում է, որ ամեն տարի՝ 10 տարի շարունակ պետբյուջեում համապատասխան միջոցներ կառանձնացվեն: Այլ հանրապետություններից բռնադատված, բայց այսօր Հայաստանի քաղաքացի բռնադատվածներին հողահատկացում նախատեսվում է իրենց ներկա բնակության վայրերում, իսկ մայրաքաղաքի բնակիչ անձանց՝ Երեւանի մերձակա մարզերում, մարզպետների համաձայնությամբ:

Այժմ սոցապ նախարարությունում կուտակվել է այս կարգի 300 դիմում, սակայն ըստ նախարարության «Բռնադատվածների հարցերի» հանձնաժողովի ներկայացուցիչ Անահիտ Գեւորգյանի, շատ քչերն են համապատասխանում օրենքի պայմաններին: Այս պահին իրական հավակնորդների թիվը 48 է, այս թիվն էլ հստակեցվելու է մոնիտորինգի միջոցով: Տեղերում ճշտվելու է փաստաթղթերի հավաստիությունը, թե իսկապե՞ս բռնադատվածը կամ նրա ժառանգը բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունի:

Ստալինյան վարչակարգի հայազգի զոհերից շատերը վաղուց կնքել են մահկանացուն: 1994 թ. առ այսօր 6000 բռնադատվածներից մնացել են 3000-ը: ԱՊՀ այլ երկրներում ապրող իրենց բախտակիցների համեմատ հայ բռնադատվածներն այդպես էլ մնացին աննախանձելի վիճակում: 1994 թ. օրենքով սահմանված որոշակի արտոնությունները տրանսպորտի ծրի երթեւեկ հանրապետության տարածքում, կոմունալ վարձավճարների 50 տոկոսի զեղչ, նյութական փոխհատուցում 3500 դրամի չափով (առաջին տարում այդ գումարը կազմում էր 12 հազար դրամ) կիրառվեցին ընդամենը 5 տարի, եւ դրանով ամեն ինչ վերջացավ:

Արդեն 10 տարի ձգձգվում է նաեւ բնակարանային վարկեր տրամադրելու գործընթացը: Կրած զրկանքների դիմաց պետական ուշադրության այս շռայլ արտահայտությունից օգտվելու հույսը, այնուամենայնիվ, պատկառելի տարիքի հասած բռնադատվածները չեն կորցնում:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՀԱՅ-ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մեծ Բրիտանիայի հատուկ ներկայացուցիչը ճանաչողական այցով Հայաստանում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ ընդունել է Հարավային Կովկասում Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության հատուկ ներկայացուցիչ Բրայան Ֆոլին:

Բրայան Ֆոլի խոսքով, իր այցը ճանաչողական է եւ նպատակ ունի բրիտանական կառավարությանն ավելի լայն տեղեկատվություն ներկայացնել տարածաշրջանի վերաբերյալ:

Զրուցակիցները խոսել են Հայաստանի տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղությունների մասին: Անդրադարձ է եղել նաեւ ղարաբաղյան խնդրի խաղաղ կարգավորման ընթացքին:

Նույն օրը Բրայան Ֆոլը՝ ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան տիկին Էբոթ-Վոթի ընկերակցությամբ, այցելեց ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանին եւ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանին:

Երկուշաբթի կսկսեն աշխատել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները

Մայիսի 1-ից սկսվել է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կազմավորումը, որի վերջնաժամկետն է մայիսի 4-ի ժամը 18.00-ն: Այսինքն՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների անդամների ձեւավորած տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները կազմավորված կլինեն մինչեւ երկուշաբթի՝ մայիսի 5-ը:

Մայիսի 5-ին, ժ. 12-ին կկայանան տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների առաջին նիստերը: Առաջին նիստում հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է հանձնաժողովի նախագահ, նախագահի տեղակալ եւ քարտուղար:

Ընդհանուր առմամբ կարեւորելով տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կատարած աշխատանքը, նշենք, որ հենց այս մակարդակի հետ էր կապված նախորդ ընտրությունների ժամանակ ստացված դիմում-բողոքների զգալի մասը: Ուստի հատկապես մեծ նշանակություն է ձեռք բերում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կազմավորման հարցը: Մանավանդ եթե հաշվի առնենք, որ խորհրդարանական այս ընտրությունների ժամանակ տեղամասային կենտրոններում կտեղադրվեն ոչ թափանցիկ քվեատուփեր:

Ա. Հ.

Կառավարությունը խոստացավ աջակցել զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին

Երեկ կառավարության շենքի մոտ խմբված զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների մի քանի հարյուր անդամներ, «Կարոտի կանչ» հասարակական կազմակերպության նախագահ Անահիտ Սարգսյանի գլխավորությամբ, դժգոհում էին 2002 թ. նոյեմբերից մինչ օրս հոսանքի վարձավճարների չմուծած պարտքի պատճառով իրենց բնակարանները հոսանքազրկելու համար: ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը, սոցիալական հարցերի վարչության պետ Արամ Կարապետյանը եւ տարածքային կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման վարչության պետ Խաչատուր Վարդանյանն ընդունեցին եւ լսեցին դժգոհողների պատվիրակությանը:

Ինչպես տեղեկացրեց պրն Վարդանյանը, «կառավարությունը մինչեւ 2002 թ. նոյեմբերի 1-ն արդեն մարել է մինչ այդ կուտակված հոսանքի պարտքերը զոհվածների ընտանիքների խնդրանքով: Սակայն նոյեմբերին բաշխիչ ցանցերի մասնավորեցումից հետո կրկին այդ ընտանիքները հայտնվել են ծանր կացության մեջ: Վարչապետը նրանց խոստացավ մեկ շաբաթվա ընթացքում ամեն ինչ անել կառավարության կողմից այդ պարտքերը մարելու ուղղությամբ: Վարչապետը հանձնարարականներ տվեց համապատասխան վարչություններին բարձրացված մյուս խնդիրների կապակցությամբ: Նա պաշտպանության նախարարությանը հանձնարարեց վերջնականապես ճշտել նման ընտանիքների թիվը: Նոյեմբերից առ այսօր յուրաքանչյուր ընտանիքի հոսանքի պարտքը մոտ 80 հազար դրամ է:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ

Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն
/ հեռ. 529353

Apple Macintosh
համակարգչային սարքաւորումը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:

Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Հայաստանը մասնակցել է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների խոշորագույն միջազգային ցուցահանդեսին

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի հայկական 6 ընկերություններ այս տարվա մարտին մասնակցել են բնագավառի միջազգային խոշորագույն CeBIT ցուցահանդեսին եւ մի շարք պայմանագրեր ստորագրել օտարերկրյա ընկերությունների հետ: Այս փաստին էր նվիրված երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսը, որին մասնակցում էին առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար Տիգրան Դավթյանը, «Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամի տնօրեն Բագրատ Ենգիբարյանը, «Սիգմա» ՍՊԸ նախագահ Գրիգոր Բարսեղյանը եւ գերմանական GTZ կազմակերպության շրջանակներում Երեւանում գործող ProSME գործակալության ծրագրի ղեկավար Սեւակ Հովհաննիսյանը:

Ինչպես հայտնեց Տիգրան Դավթյանը, CeBIT ցուցահանդեսին հայկական ընկերությունները մասնակցում են արդեն երրորդ տարին: Դրանք անցկացվում են Գերմանիայի Հանովեր քաղաքում: Այս տարի մասնակցում էին 7,5 հազարից ավելի կազմակերպություններ աշխարհի ավելի քան 60 երկրներից: Հայաստանից ներկայացված էին «Ալգորիթմ սերվիս», «Բի լայն», «Բի էմ էմ էլ», «Սի Այ Տի», «Սիգմա», «Սիրիուս», «Վեբսուդիո Սի Այ էս» ընկերությունները: Նրանք կնքել են ութ պայմանագրեր եւ հուշագրեր, առավել մեծ հաջողություններ են ունեցել «Սի Այ Տին» եւ «Վեբսուդիոն»: Ըստ փոխնախարարի, այս ոլորտում Հայաստանն ունի համեմատական առավելություններ, որոնք պետք է օգտագործել: Մասնավորապես ունենք բարձրորակ մարդկային ռեսուրսներ: Ոլորտում ընդգրկված է 3,5-4 հազար մարդ, արտահանման ծավալները կազմում են տասնյակ միլիոնավոր դոլարներ:

Բագրատ Ենգիբարյանը Հանովերի ցուցահանդեսին Հայաստանի մասնակցությունն անհրաժեշտ համարեց մեր՝ որպես բարձր տեխնոլոգիաների երկրի վարկանիշի ձեւավորման եւ հնարավորինս շատ օգուտներ քաղելու համար:

GTZ ընկերությունը ներկայացնող Սեւակ Հովհաննիսյանը տեղեկացրեց, որ հայկական տաղավարի ստեղծմանն աջակցել են ProSME-ն, Միջազգային գործարար ծառայության կորպուսը եւ որ սա պետության, միջազգային հովանավորի ու մասնավորի համագործակցության լավ օրինակ է:

«Ազգի» հարցը հետեւյալն էր՝ ինչո՞ւ Հայաստանն ընդգրկված չէ IBM ընկերության եւ «Էկոնոմիստ» հանդեսի ուսումնասիրությունների արդյունքում նշված այն 60 երկրների շարքում, որտեղ տեղեկատվական տեխնոլոգիաներն ավելի զարգացած են: Առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարը պատասխանեց, որ այդ 60-ի մեջ մտնելը հեշտ չէ: Հայաստանը փոքր է համաշխարհային շուկայում, եւ, բացի դրանից, մենք գտնվում ենք տեղեկատվական տեխնոլոգիաների երկիր դառնալու ճանապարհի սկզբին: Հետեւաբար, ըստ Տիգրան Դավթյանի, չնայած մեր հաջողություններին, պետք չէ դրանք գերագնահատել:

Բագրատ Ենգիբարյանն էլ նշեց, որ կան երկրում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացվածության այլ ցուցանիշներ: Օրինակ՝ նույն CeBIT-ի ցուցահանդեսը, որին մեր հարեւան Վրաստանն ու Ադրբեջանն ընդհանրապես չեն էլ մասնակցում, իսկ Հայաստանի հնարավորությունները համեմատվում են Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի հետ: Մեր նշած 60 երկրների ցանկում, որտեղ ընդգրկված է նաեւ Ադրբեջանը, Հայաստանի բացակայությունը բացատրվեց նաեւ այս ուղղությամբ մեր ոչ ակտիվ գործունեությամբ:

Վերջում Տիգրան Դավթյանն ավելացրեց, որ ոլորտի զարգացման լուրջ խոչընդոտ է նաեւ «Արմենտելի» մենաշնորհը: Սակայն նա չմանրամասնեց այն բացասական իրողությունները, որոնք գոյություն ունեն Հայաստանի այս ոլորտում:

Ա. Մ.

Հեռահաղորդակցության վիճակը Հայաստանում աղետալի է

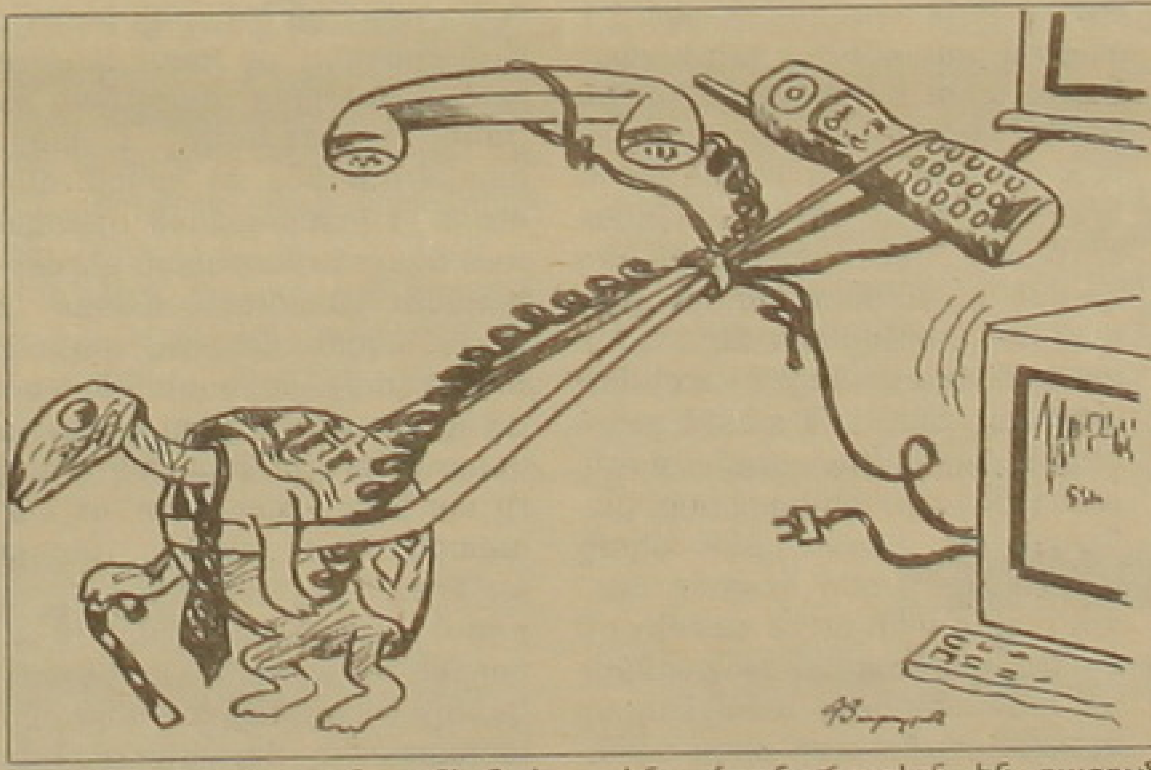

Սա ոչ թե մերկապարանոց պնդում է, այլ, դժբախտաբար, դառն իրականություն: Երբ անց է կացվում մեր նախորդ հրապարակման մեջ հիշատակված ուսումնասիրությունը (IBM-ի եւ «Էկոնոմիստի» կողմից), նկատի են առնվում մի շարք գործոններ: Առաջինը կապի գինն է եւ որակը: Հայաստանում կապի գինը 5 անգամ բարձր է, քան Վրաստանում եւ 4-5 անգամ բարձր, քան Ադրբեջանում: Մեր կապի որակի մասին, թերեւս, հարկ չկա լրացուցիչ խոսելու: Երկրորդը բջջային հեռախոսների այսպես կոչված ներթափանցումն է կյանք, որը նույնպես անուղղակի ձեւով ցույց է տալիս երկրի հնարավորություններն այս բնագավառում: Հայաստանում կապի այդ տեսակից օգտվում է բնակչության 1,5-2 տոկոսը (մոտ 50-60 հազար մարդ): Սահմանամերձ շրջաններում օգտվում են վրացական եւ թուրքական ընկերությունների ծառայություններից, իսկ արտերկրից Հայաստան եկող հյուրերի համար ռոմինգի ծառայությունը դարձյալ կատարվում է թուրքական ընկերության միջոցով: Համեմատության համար նշենք, որ Վրաստանում եւ Ադրբեջանում բջջային հեռախոսներ ունի բնակչության 15-20 տոկոսը: Հաջորդը համակարգիչների քանակն է երկրում, որ դարձյալ չի գերազանցում բնակչության 10 տոկոսի չափին: Այս ցուցանիշը եւս ցածր է մեր հարեւանների ցուցանիշից: Հայաստանը, ըստ էության, չունի նաեւ տվյալների փոխանակման ներքին ցանց: Այս ամենին ծանոթանալուց հետո բնական է, որ ոլորտի որեւէ լուրջ ուսումնասիրող Հայաստանը չի համարի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների առումով զարգացած երկիր:

Այդուհանդերձ հարկ ենք համարում նաեւ նշել, որ Հայաստանն ունի առավելություններ: Դրանցից առաջինն այն է, որ այստեղ առկա է այս ոլորտի մասնագետների հին, խորհրդային տարիների լավագույն դպրոց: Երկրորդը՝ շատ հայեր լուրջ հաջողությունների են հասել արտերկրում եւ նրանց ընկերություններն իրենց մասնաճյուղերն են բացում նաեւ այստեղ: Օրինակ, «Էյ Փի Ջի Լեբսը», «Լեդա սիստեմսը» եւ այլն: Երրորդը՝ կրթական համակարգում անընդհատ ավելացող ուշադրությունն է այս ոլորտի նկատմամբ: Եվ վերջապես չորրորդը՝ մեր ժողովրդի մտավոր ներուժը եւ հակվածությունը դեպի այս ոլորտը:

Ամփոփելով այս ամենը, կարող ենք միայն ցավ ու ափսոսանք հայտնել, որ սուբյեկտիվ խոչընդոտների պատճառով չենք կարողանում զարգացնել օբյեկտիվորեն գոյություն ունեցող առավելություններն այս ոլորտում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Անդրկովկասի լրագրողները Գուդաուրիում կքննարկեն ԶԼՄ-ների դերն ու խնդիրները

Ինչպես տեղեկացրեց «Ինտերնյուս» հասարակական կազմակերպության ուսումնական ծրագրերի ղեկավար Դավիթ Ալավերդյանը, մայիսի 4-10-ը շվեդական FOJO լրագրողների ուսուցման հրավերագրով կազմակերպությունը հրավիրել է արտագնա սեմինար Գուդաուրիում: Սեմինարին մասնակցելու են Հայաստանից, Վրաստանից, Ադրբեջանից (8 հոգանոց պատվիրակություն) հրավիրված լրագրողներ:

Սեմինարի ընթացքում նախատեսվում է հանդիպում Շվեդիայի լրագրողների հետ՝ փորձի փոխանակման առումով, նաեւ երեք հանրապետությունների ժամանակակից լրագրողների հետ: Հանդիպումների ընթացքում կլինեն դասախոսություններ, ինտերակտիվ քննարկումներ, սեմինարական, մշակութային թեմաներով: Սեմինարը կրելու է համագործակցական բնույթ եւ, անշուշտ, կքննարկվեն լրագրողական էթիկային ու խոսքի ազատությանը վերաբերող հարցեր:

Շվեդական FOJO լրագրողների կազմակերպությունը սեմինարի համար աջակցությամբ հանձնարարել է «Ինտերնյուս» հասարակական կազմակերպության ուսումնական ծրագրերի ղեկավար Դավիթ Ալավերդյանին, որն էլ գլխավորելու է Հայաստանի պատվիրակությունը:

ՄԱՐԻՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Թեքահարթակներ հաշմանդամների համար

Հաշմանդամների «Աստղիկ» միության նախաձեռնությամբ ՀՀ քաղաքաշինության նոր օրենքում ամրագրվել են նաեւ հաշմանդամ մարդկանց քաղաքաշինական իրավունքները: Այժմ «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով, լայնածավալ հիմնանորոգումների ընթացքում, իրականացվում է հատուկ ծրագիր ֆիզիկապես հաշմված մարդկանց համար: Երեւանի կենտրոնական փողոցների անցումային հատվածներում արդեն իսկ կառուցվել են այսպես ասած թեքահարթակներ հաշմանդամների համար: Այդ մասերում կողային եզրաքարերը հավասարեցվում են փողոցի մակերեսին: Մայթերի թեք հատվածներով այժմ կարող են հարմար տեղաշարժվել ինչպես սայլակներով հաշմանդամները, այնպես էլ մանկահասակ երեխաներն ու ծերերը:

Դեռեւս 2000 թ., երբ դեռ օրենքի այս դրույթը չկար, «Աստղիկ» միությունը քաղաքի 14 անցումներ հիշյալ սկզբունքով վերակառուցելու ծրագիր է իրականացրել:

Կ. Դ.

ԱՀԿ-ն թագանման վիրուսի դեմ

Սկիզբը՝ էջ 1

Անկասկած, տնտեսական, առեւտրային, զբոսաշրջային բուռն ինտեգրացիայի պայմաններում համաշխարհային հանրությունը համաճարակին չի կարող դիմակայել կարանտինային կտրուկ՝ սահմանները փակելու ճանապարհով: Ուզեն թե չուզեն, բոլոր պետությունները համերաշխ պիտի լինեն համընդհանուր փորձանքի դեմ: Եվ այս հարցում նրանց «կոորդինատորն» աշխարհի հարյուրավոր երկրներում իր գրասենյակները հիմնած ԱՀԿ-ն է:

Երկրագունդը խուճապի մատնած վիրուսի դեմ ԱՀԿ-ի առաջին հակաքայլը, բնականաբար, օդային ճանապարհորդությունների սահմանափակման առաջարկն էր: Հիվանդության մահաբերության գործակիցը մինչեւ 5 տոկոս է, սակայն, վերջին տվյալների համաձայն, այն չի աճում, թեեւ շարունակում են գրանցվել վարակի նորանոր դեպքեր: Այս իրողությունը հույս է ներշնչում, որ առ այսօր ձեռնարկված միջոցները որոշակիորեն արդյունավետ են եղել, եւ գուցե մարդկությանը հաջողվի հաղթահարել հանկարծահաս համաճարակը: ԱՀԿ-ի երկրորդ կարեւոր ձեռնարկը հորդորն է մարդկանց՝ ովքեր ինչ-որ կերպ առնչվել են վարակի երկրների հետ եւ նման ախտանշաններ ունեն, անմիջապես տեղեկացնել այդ մասին առողջապահական կազմակերպություններին: Բաց տեղեկատվության ապահովումը ծայր անհրաժեշտություն է հիվանդության տեղաշարժերին ու «մտադրություններին», հնարավոր բռնկումներին իրազեկ լինելու համար: ԱՀԿ-ն անմիջապես առաքելություններ է ուղարկել հիվանդության առաջին այցելության թիրախ դարձած երկրներ, Չինաստանի մարզեր, ուր այսօր հազարների հասնող դեպքեր են գրանցվել: Առողջապահների համոզմամբ, թոքաբորբն աշխուժացավ հատկապես այն երկրներում, որտեղ բնակչության մեծ քանակին համարժեք էպիդհսկողության բարձրակարգ, եվրոպական չափանիշներ չեն գործում, ինչպես Չինաստանի արեւմտյան շրջանն է: Ի դեպ, այսօր փակ են Պեկինի բոլոր դպրոցները:

ԱՀԿ-ն կարճ ժամանակահատվածում հիմնեց նաեւ գլոբալ էպիդհսկողության եւ նախազգուշական տեղեկատվության համակարգ, որն առօրյա վերահսկողություն է իրականացնում: Ապրիլի 23-ից հատուկ լրատվամիջոցների համար ինտերնետում անցկացվում են բրիֆինգներ, որոնց միաժամանակ կարող է մասնակցել 300 մարդ: Լրագրողներին եւ հետազոտական կենտրոններին տվյալներ տրամադրվում են ոչ միայն երկրների, այլեւ տարածաշրջանային կտրվածքով: Թոքաբորբի դեմ յուրաքանչյուր երկրի մարտավարությունը, այստեղ իրականացվող միջոցառումների ցանկը, նույնիսկ կառավարական հրամանները հրապարակվում են ինտերնետում: Սա կարեւոր է միջազգային գործողությունների լավատեղյակ լինելու եւ փորձի փոխանակման համար: Իրավիճակի փոփոխությունների զուգահեռ յուրաքանչյուր երկրի անմիջապես նոր, արդյունավետ առաջարկներ են արվում: Ինքը՝ ԱՀԿ-ն, սեւ ցուցակում գտնվող երկրների իրավիճակային գնահատումներն անում է յուրաքանչյուր 20 օրը մեկ, ինկուբացիոն 2 շրջանով ստուգելով իրադրության հավաստիությունը եւ այդ կերպ խուսափելով խառնաշփոթի հավանականությունից:

Անկասկած, բոլոր երկրները, այդ թվում եւ Հայաստանը, հլու արձագանքում են ԱՀԿ-ի հրահանգներին: Մեր հանրապետությունում եւս արդեն ստեղծվել է օպերատիվ կառույց: «Մեր առողջապահության նախարարությունն անմիջական կապի մեջ է ԱՀԿ-ի եվրոպական եւ Ժնեւում գտնվող գրասենյակների հետ», նշում է ԱՀԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի ղեկավար Հրայր Ասլանյանը: Նրա տեղեկացմամբ, հունիսի 17-18-ը Ժնեւում ԱՀԿ-ի կենտրոնակայանը կանցկացնի միջազգային խորհրդակցություն: Համաժողովի առաքելությունը կլինի հանրագումարի բերել, ամփոփել արտասովոր թոքաբորբի վիրուսոլոգիայի, համաճարակաբանության եւ կլինիկական պատկերի, պատվաստանյութի ստեղծման աշխատանքների վերաբերյալ տվյալների հետազոտության արդյունքները: Հանդիպմանը կմասնակցեն նաեւ համաճարակի բռնկման գոտում հայտնված երկրների ներկայացուցիչները:

Ասենք, որ արտասովոր թոքաբորբի վիրուսն առաջինը հայտնաբերել են ֆրանսիացիները, սակայն դեռեւս անհայտ է՝ որտեղի՞ց, ինչի՞ց է առաջացել: Դեռեւս չեն հաստատվել վիրուսի ոչ բնական, ոչ կենդանական ծագման, ոչ էլ լաբորատոր պայմաններում ստեղծված լինելու վարկածները: Մասնագետների մի խումբ համոզված պնդում է, որ դժվար թե լաբորատոր պայմաններում մահացության գածր աստիճանով կենսաբանական նման զինատեսակ ստեղծվեր: Սակայն գիտական նպատակներով լաբորատորիաներում այսօր սինթեզում են նաեւ վտանգավոր վիրուսատեսակներ, եւ մասնագետների մի խումբ էլ ենթադրում է, որ այդտեղից «արտահոսք» է եղել:

Առայժմ չկան նաեւ արտասովոր թոքաբորբի ախտորոշման հատուկ մեթոդներ: Հիվանդությունն ախտորոշվում է բացասման սկզբունքով, այսինքն՝ եթե հիմնական ախտանշանները (կայուն բարձր ջերմություն, հազ) կան, իսկ համանման այլ հիվանդությունների ախտորոշումը բացասական է:

Հիվանդության վիրուսը տեսքով նման է թագի եւ այդպես էլ կոչվել է՝ թագաձեւ վիրուս: Նրա գործողության տարածքը ոչ թե վերին շնչուղիներն են, ինչպես սովորական թոքաբորբի դեպքում, այլ շնչառական համակարգի ստորին հատվածները, որի պատճառով էլ ստացել է արտասովոր թոքաբորբ անվանումը:

Ասենք նաեւ, որ աշխարհը միանականորեն այս հիվանդությունը բուժելու հետեւանքներ կարող կլինի հետեւանքներ, կարող է ծայրահեղ խմբեր, կուրացում եւ այլն, չի ունենում: Եվ մարդը, որին հաջողվում է հաղթահարել դժբախտությունը, մնում է լիակատար առողջ:

ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ

Առաջադրվելու եւ թեկնածություն հանելու ժամանակը

Կամ՝ ո՞վ ումի՞ց «պակաս տղա է»

Ինչպես ողջ հանրապետությունում, Լոռու մարզում նույնպես ԱԺ Ազգային ժողովի պատգամավորության թեկնածուները նախընտրական եռուզեռի մեջ են:

Մարզի ընտրատարածքներում իրենց թեկնածությունն առաջադրելու հայտ ներկայացրած 61 մարդուց, վերջին տվյալներով՝ 23-ը հրաժարվել են ընտրապայքարի մեջ մտնելուց: Ըստ մեր ունեցած տվյալների՝ մինչեւ սահմանված ժամկետը կլինեն նաեւ այլ հրաժարվողներ: Իսկ առայժմ պատգամավորական 6 մանդատի հավակնող 38 թեկնածուներից մի մասը ճշտում է ուժերի հարաբերակցությունը, մյուսներն արդեն սկսել են ընտրարշավը:

Թիվ 35 ընտրատարածքում գրանցված 7 թեկնածուներից ընտրվելու առավել մեծ հավանականությունը ԱԺ «Ագրոարդյունաբերական ժող. միավորման» ղեկավար, անկուսակցական Վոլոդյա Բադալյանի կողմն է: Այս ընտրատարածքում միակ կուսակցական թեկնածուն ՀՀԿ անդամ Վարազդատ Դանիելյանն է:

«Ամենաբարդը» թերեւս թիվ 36 ընտրատարածքն է, ուր պայքարը կշարունակի 9 թեկնածու:

Ըստ «ընտրամասնագետների»՝ այստեղ հիմնական պայքարը կծավալվի ԱԺ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլաքյանի, «Կանակա» ԲԲԸ-ի նախագահ Հայկ Հովիվյանի, «Մարինյանի նշխար» ՍՊԸ տնօրեն Արմեն Մարուխանյանի եւ ՀՅԴ անդամ Զոհրապ Թորոսյանի միջեւ: Այս ընտրատարածքը բավականին «կուսակցականացված» է: Թեկնածուներ կան նաեւ «Ազգային միաբանությունից», ՀԴԿ-ից եւ ՀԿԿ-ից, որոնց ընտրվելու հնարավորությունները բավականին սակավ են:

Թիվ 37 ընտրատարածքում գրանցված 4 թեկնածուներից թեժ պայքար է սպասվում ԱԺ պատգամավոր Վահրամ Բաղդասարյանի եւ ՀՀԿ անդամ, ազատամարտիկ, նախկինում «Վրեժ» ջոկատի հրամանատար Կարեն Սարիբեկյանի միջեւ:

Բավականին «բարդ» ընտրատարածք է նաեւ թիվ 38-ը: Այստեղ բուռն քարոզարշավ են ծավալել ԱԺ պատգամավորներ, «Օրինաց երկիր» կուսակցության անդամ Վռամ Գյուլզադյանը եւ ՀՅԴ անդամ Մարտուն Մաթեւոսյանը: «Մարտականորեն» են տրամադրված, սակայն դեռեւս «հաղթում են» «Հզոր հայրենիք» կուսակցության ներկայացուցիչ Վահան Ղուլումջյանը եւ ՀՌԱԿ ներկայացուցիչ Ֆերդինանդ Հարոյանը:

Հետաքրքրական է, որ այս ընտրատարածքում «Օրինաց երկիրը» ունի եւս մեկ թեկնածու: Իրենց թեկնածությունն են առաջադրել նաեւ «Ազգային միաբանության», ՀՀԿ ներկայացուցիչները, մեկ նախկին ՀՀՇ-ական եւ մի քանի անկուսակցական:

Մարզի «ամենախաղաղ» ընտրատարածքը թերեւս թիվ 39-ն է, ուր 4 թեկնածուներից 3-ը հրաժարվել են ընտրապայքարից, եւ ԱԺ պատգամավոր Կարեն Կարապետյանը մայիսի 25-ին ընտրվելու համար մեծ ջանքեր չի գործադրի:

40-րդ ընտրատարածքում գրանցված 8 թեկնածուներից հավակնորդներ են համարվում ԱԺ պատգամավորներ, ՀՀԿ անդամ Հովհաննես Քոչինյանը, անկուսակցական Համլետ Թամազյանը եւ ՀԺԿ անդամ Լարիսա Փարեմուզյանը: Վերջինս ԱԺ նախորդ ընտրություններում պարտություն է կրել, եւ այժմ էլ, ըստ մեր տվյալների, հիմնական պայքարը կծավալվի առաջին երկու թեկնածուների միջեւ: Այստեղ գրանցված են նաեւ թեկնածուներ ՀԺԱՄ, «Ազգային միաբանություն», ՀՀՇ կուսակցություններից:

Ինչ վերաբերում է համամասնական տեղերի համար պայքարին, առաջադրված կուսակցություններն ու միավորումները մարզում դեռեւս ակտիվ քարոզարշավ չեն սկսել, բացառությամբ ՀՀԿ-ի, ՀՅԴ-ի եւ «Հզոր հայրենիքի»:

Դեռեւս շարունակվում են «բանակցությունները» որոշ թեկնածուների միջեւ՝ մեկը մյուսին «չխանգարելու», թեկնածությունը առավել «ուժեղի» օգտին հանելու վերաբերյալ:

Ամենահետաքրքրականը եւ երբեմն էլ զավեշտականը «վերեւներից» ստացած «դաբրոների» մասին խոսակցություններն են, որոնց հեղինակ թեկնածուների մի ստվար մասը ուղղակի «զոռ է տալիս» երեւակայությանը, չունենալով ընտրվելու որեւէ հնարավորություն:

Նույնիսկ ըստ այդ արկածախնդիրների՝ երեւանյան միեւնույն բարձրաստիճան պաշտոնյան նույն ընտրատարածքում «դաբրո» է տվել մի քանի թեկնածուի, որոնք իրարից անկախ պարծենում են այդ իրողությամբ:

Որոշ թեկնածուներ էլ, ստանալով թերթում քարոզչություն տպագրելու առաջարկը, խնդրում են նախ իրենց համար նախընտրական ծրագիր գրել: Իսկ այն հարցին, թե ինչո՞ւ են ուզում պատգամավոր դառնալ, պատասխանում են.

– Ապեր, կարո՞ղ ա ես էդ հիմիկվա պատգամավորներից պակաս տղա եմ:

Ավել կամ պակասը պարզ կդառնա մայիսի 25-ից հետո, իսկ նման տրամաբանություն ունեցող թեկնածուներից շատերը չեն կարողանում նույնիսկ առանց կոպիտ տառասխալների իրենց կենսագրությունը գրել:

Ինչեւէ, մարզում, անշուշտ, կան պատգամավոր դառնալու արժանի թեկնածուներ: Մնում է, որ ժողովուրդը քվեարկի հենց նրանց օգտին, չխաբվելով մյուսների խոստումներով եւ լոբի-ալյուր-ձեթ-մակարոնային «բարեգործություններով»:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԽԻԹՅԱՆ

«Որ Հայաստանը դառնա համամարդկային արժեքներ կրող բարեկեցիկ երկիր»

Սկիզբը էջ 1

– Խորհրդարանական ընտրություններին դուք մասնակցում եք ինչպես համամասնական, այնպես էլ մեծամասնական ընտրակարգով:

– Իմ համոզմամբ, ընտրությունները պետք է անցնեին միայն համամասնական եղանակով: Իշխանությունը միտումնավոր մեծամասնական տեղերն ավելացրեց, որպեսզի իր կամակատարներին նշանակի: 56 մեծամասնական տեղ՝ սա նշանակում է առնվազն Ազգային ժողովի հետ կապ չունեցող 50 պատգամավորական մանդատ: Համամասնականի դեպքում նրանցից քչերը տեղեր կգրավեին կուսակցական ցուցակներում, որովհետեւ քիչ թե շատ ազգային մտածելակերպ ունեցող կուսակցությունները կխուսափեին տեղ տալ վարկաբեկվածներին: Ազգային ժողովը կմաքրվեր ինչ-որ չափով, սակայն կատարվեց հակառակը:

– Այդ դեպքում ձեր անվան հայտնվելը մեծամասնական ցուցակում ի՞նչ անհրաժեշտություն ունի:

– Ես իմ թեկնածությունը դրել եմ քաղաքի կենտրոնում, որ ապացուցեմ ինքս ինձ եւ ժողովրդին, որ, այնուամենայնիվ, ընտրություն կա: Ես լավատես եմ:

– Չնայած մեծ ու փոքր ընտրակաշառքներին, զանազան անգիր սերտած խոստումներին, առհասարակ ընտրությունների նկատմամբ խիստ թերահավատ եւ արդեն անտարբեր դարձած մթնոլորտի՞ն:

– Այո, չնայած այս ամենին, ես չեմ պատրաստվում ոչ ընտրակաշառք տալ, ոչ անիրեղեն խոստումներ, ոչ պոպուլիզմով զբաղվել, ոչ էլ ամբոխավարությամբ: Իմ պայքարն ինքնանպատակ չէ: Ես ուզում եմ ասել, որ մենք ստեղծում ենք երկիր, որ մեր երկրում ուրվագծվում է ժողովրդավարության ճանապարհը: Սա կփորձենք եւս մեկ անգամ՝ մայիսի 25-ի արդյունքներով:

Ծրագրերի մասին եք հարցնում: Կարո՞ղ եք նշել որեւէ ծրագիր, որ լավը չլինի: Փայլուն ծրագրեր որքան ասես կարելի է գրել, օրենքներ էլ, բայց իրագործողը որտե՞ղ է: Ոչ թե ծրագրի մասին պիտի խոսել, այլ թե ո՞վ ես դու, կարո՞ղ ես որեւէ բան անել: Կատարյալ օրենքներ չեն լինում: Դրանք հիմնականում թերի են լինում՝ հաճախ համապատասխանեցնելով ինչ-ինչ շահերի: Այս տարիների ընթացքում վարած քաղաքականության հետեւանքով ձեւավորվել է հոգեբանական մի ստերեոտիպ՝ փողի, ուժի, կեղծիքի իշխանություն, մի իրականություն, որում գաղափարական, ինտելեկտուալ, առողջ մտածող մարդիկ ստվերում են մնացել. 15 տարեկան պատանու մոտ այսօր ձեւավորվել է մարդկային մի նոր ստերեոտիպ, որում համամարդկային, ազգային արժեքները գլխիվայր շրջված են:

– Եթե ծրագրերի շուրջ խոսակցությունները հավատ չեն ներշնչում, երկխոսությունը մարդկանց հետ ի՞նչ բնույթ պիտի կրի, ինչի՞ն վստահեն ընտրողները՝ լոզունգների՞ն, կարգախոսների՞ն:

– Ամեն կուսակցություն իր դրոշի վրա ազդարարում է, թե գալիս է երկիրը շենացնի, «օրինաց» դարձնի, արդարություն հաստատի, աշխատավարձ բարձրացնի, աշխատատեղ ստեղծի: Պետք է նայել կուսակցության անցած ճանապարհին: ՌԱԿ-ն ունի 118 տարվա պատմություն, փորձ, կենսագրություն, իր ողջ գործունեության ընթացքում զբաղվել է ազգապահպան հարցերով, մշակութային խնդիրներով, ունի հերոսական անցյալ: Երկու ազգային ավանդական կուսակցություններ կան՝ ՌԱԿ եւ ՀՅԴ, յուրաքանչյուրն իր անցած պատմությամբ, ուրույն գաղափարախոսությամբ, որոնց կառույցները սփռված են ամբողջ աշխարհում, այսինքն՝ պատկանում են համայն հայությանը, եւ ոչ մի հատվածի միայն: Շատ կարեւոր է նաեւ այն ինֆրաստրուկտուրան, որ ունեն այս կուսակցությունները: Կարեւոր է հավատալ քաղաքական այս միավորումներին, ոչ թե օրվա պահանջից ծնված, գրպանային, «գաճաճ» կուսակցությունների խոստումներին:

Այսօր Հայաստանը տարածաշրջանի երկրների համեմատությամբ շատ ավելի բարվոք վիճակում է բազում առումներով, որի համար նպաստաբեր է եղել քաղաքական ներքին կայուն վիճակը, սակայն, անշուշտ, սա դեռ գոհացուցիչ չէ: Չպետք է բավարարվենք համեմատությամբ, պետք է համընթաց գնանք համաշխարհային զարգացմանը, որովհետեւ մենք եվրոպական մշակութային արժեքներ կրող ազգ ենք: Մենք պետք է ստեղծենք այնպիսի հասարակություն, որտեղ նկարչի, փիլիսոփայի, բանաստեղծի, գիտնականի միտքը գնահատվի, որտեղ մտածող մարդու խոսքը լինի երկրի շարժիչ ուժը: Մեր զարգացման առաջընթացի երաշխիքներից առաջնայինը մարդկային ներուժի ճիշտ օգտագործումն է: Ու ես գտնում եմ, որ պետք է հեղափոխություն կատարենք մեր մտածողության մեջ: Հայաստանի պես երկրին հարկավոր են գերազգային մտածողությամբ գերզարգացած անհատներ:

– Հրաշալի, սակայն ինչպե՞ս իրականացնել այդ ծրագիրը:

– Կան այնպիսի անհատներ հասարակության մեջ: Եթե նրանք տեսնեն, որ փարոսը վառվում է, կհավաքվեն շուրջը: Եթե ՌԱԿ-ը վառում է այդ ջահը, մտավորականները կհավաքվեն նրա շուրջը: Նորընտիր նախագահի թիվ մեկ խնդիրն ազգային կուսակցություններին տեղ տալը պետք է լինի՝ հասարակության մեջ նրանց դերի բարձրացումը: Մենք այսօր պետք է հող նախապատրաստենք ապագա ազգային գործիչների համար: Պետական անկախությունը չի սահմանափակվում զորք կամ միլիցիա ունենալով միայն, պետական անկախություն նշանակում է նաեւ երկրի մտավոր ներուժը պահպանել եւ օգտագործել, եւ առաջին հերթին՝ նրանց տեղ տալ պետական կառույցներում:

Սոցիալ-տնտեսական, մշակութային մնացած հարցերը բխում են սրանից, դրանք ածանցյալ են: Մեր ազգային հարցերը լուծվում են Ազգային ժողովում: Ապազգային տարրերից ձեւավորված ԱԺ-ն ազգի զարգացման ամենամեծ արգելակն է: Կա մի հսկայական պատնեշ, մի խավ՝ կարծրացած, որ տարիներ շարունակ թալանել ու զբաղվել է ամբոխավարությամբ եւ ամեն գնով ուզում է իշխանական օթյակներում մնալ: Արմատական վերափոխումներ կատարելու համար նեղանձնական շահերից դուրս եւ մտածողությամբ ազգային մարդկանց է պետք ընդգրկել պետական կառույցներում: Թիվ մեկ ծրագիրը սա է: Երբ ասում ես, որ սա է առաջնահերթ խնդիրը, սառած աչքերով նայում են: Բոլորին թվում է, թե թիվ մեկ խնդիրն աշխատատեղ ստեղծելն է, ինչպե՞ս կարելի է կոռուպցիան վերացնել, աշխատատեղ ինչպե՞ս ստեղծել, երբ այս մարդիկ դեռ պաշտոններում են:

– Պրն Ստեփանյան, գլոբալիզացիա եւ ազգային արժեքներ, անկախ պետականություն եւ միջազգային, եվրոպական կառույցներին անդամակցում, ինչպե՞ս պիտի կատարվի այս հարաբերակցումը:

– Միջազգային կառույցներին անդամակցելու համար մի՞թե պետք է հրաժարվենք մեր ազգային արժեքներից: Մեր ամենամեծ արժեքն անկախ պետականությունն է, իսկ անդամակցում ենք այնպիսի կազմակերպությանը, որից ստանձնած պարտավորությունները մեր պետության շահերին չեն հակասում: Ո՞ր օրենքի մասին է խոսքը: Մահապատժի վերացմա՞ն, ճիշտ է, պետք է վերացնել. սեռական փոքրամասնությունների՞, կրոնական խմբավորումների շահերի պաշտպանությա՞ն: Այդպես է, բայց գտնում եմ նաեւ, որ եթե որեւէ խմբավորման գործունեության կամ երեւույթի հետեւանքները հակամարդկային, ազգավնաս են, պետք է իրավունքները սահմանափակել:

Ես ազգային մտածող եմ, բայց եւ հստակ գիտակցում եմ, որ ընդհանուրի մեջ է մեր շահը, մեկուսացված, առանձին չենք կարող լինել: Իմ ընտանիքի բարեկեցությունից է կախված իմ անձնական բարեկեցությունը, իմ ընտանիքի բարեկեցությունը կախված է երկրի բարեկեցությունից:

Ես փորձում եմ խոսել հիմնահարցերի մասին, համամարդկային արժեքների, բարոյականության, որոնց վրա կառուցվում է տնտեսությունը, մշակույթը, կյանքն ընդհանրապես: Իմ ելույթներն ուզում եմ կառուցել այս հարթության վրա: Քիչ է, որ այս մասին մեկը խոսի, իսկ գորշ ու միապաղաղ հարց ու պատասխանից հոգնել ենք:

– Պրն Ստեփանյան, մեր հասարակության պառակտումները վտանգավոր միտումներ ունեն: Ինչի՞ շուրջ պետք է համախմբվեն հայերը:

– Հայերին համախմբե՞լ: Հայերը վաղուց համախմբված են: Սփյուռքում համախմբված են Ցեղասպանության գաղափարի եւ Հայ դատի շուրջ: Հայաստանում մենք պետություն ունենք, որի շուրջ է պետք համախմբվել: Ես պետականամետ եմ, սա նշանակում է ազգային լինել: Պետությունը մեր ազգային արժեքն է, մեր տունը. իշխանությունն ընդամենը չինովնիկների մի խումբ է, որ գալիս ու գնում է:

Երկիր-Հայաստան, որտեղ ապրում է հայ էթնոսը, որն ունի իր մշակույթը, պատմությունը, իր նկարագիրը եւ իր դերը երկրագնդի վրա, հակառակ դեպքում այսքան փորձություններից հետո չէր լինի, բնության պահանջն է, որ այս ազգը գոյատեւի: Բայց այսօր մեզ պետք է շատ աշխատել՝ կատարելով հիմնական քայլը, որ Հայաստանը դառնա համամարդկային արժեքներ կրող բարեկեցիկ երկիր:

– Եվ ո՞րն է դա:

– Նախեւառաջ քաղաքական դաշտ պիտի մտնեն իրապես ազգային գործիչները:

Հարցազրույցը վարեց
ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆԸ

ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ԱՎԻԱԿՐԻՑ

Բուշն ազդարարեց Իրաքում ռազմական գործողությունների ավարտը

«Հակաահաբեկչական պատերազմը չի ավարտվել», նշեց նա

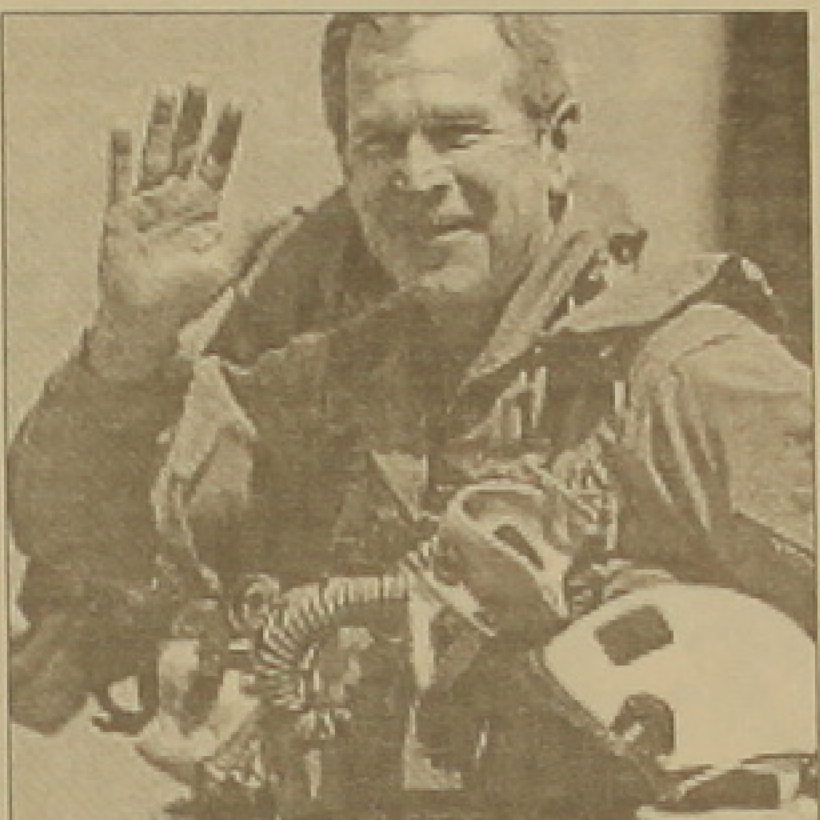

Կալիֆոռնիայի ափերից ոչ հեռու խարիսխ գցած «Աբրահամ Լինքոլն» միջուկային ավիակրի վրա ելույթ ունենալով՝ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարել է, որ Իրաքում «ռազմական գործողությունները հիմնականում ավարտված են»:

Այդ ռազմանավը կարեւոր դեր է խաղացել Իրաքի վրա ձեռնարկված օդային հարձակումների ժամանակ: Ֆրանսպրեսը նշում է, որ ավիակրի վրա հավաքված մոտ 5000 նավաստիները բազմիցս ծափահարել են Բուշի ելույթի ընթացքում, որը մասնավորապես նշել է, թե Իրաքում ԱՄՆ-ը եւ իր դաշնակիցները կռվել են «աշխարհի եւ մեր ազատության ու խաղաղության համար»:

Բուշը, սակայն, չի օգտագործել «հաղթանակ» եւ «պատերազմի ավարտ» բառերը, ընդգծելով, որ դեռ շատ անելիքներ կան Իրաքում, որի «վտանգավոր մասերում» կարգուկանոն է հաստատվում: Նախատեսվում է այդ երկրում ստեղծել ժողովրդավարական վարչակարգ եւ վերականգնել ենթակառույցները: Ջորջ Բուշի խոսքերով, դաշնակից ուժերն Իրաքում կմնան այնքան, «մինչեւ որ աշխատանքն ավարտվի»:

Նախկին վարչակազմի ղեկավարներին փնտրելուց զատ, ամերիկացիներն Իրաքում քիմիական ու կենսաբանական զենքեր են որոնում: Բայց Բուշի ելույթը վկայում է, որ նման զենքեր առայժմ չեն հայտնաբերվել: «Մեզ արդեն հայտնի են որոշ վայրեր, որոնք ստուգվելու են», ընդամենն ասել է նա:

Իրաքի ռազմարշավը համարելով «2001 թ. սեպտեմբերի 11-ին սկսված հակաահաբեկչական պատերազմի» մասը, Բուշն ընդգծել է. «Ալ Ղաիդան» վիրավոր է, բայց ոչ կազմալուծված. ահաբեկչական բջիջները շարունակում են գործել շատ երկրներում»:

Իր ելույթում Իրանին, ԿԺԴՀ-ին եւ Սիրիային ակնարկելով Բուշն ասել է, թե «ահաբեկչական խմբավորումների հետ կապված կամ զանգվածային բնաջնջման զենքի ձգտող ամեն մի անօրինական վարչակարգ վտանգավոր է քաղաքակիրթ աշխարհի համար եւ կպատժվի»:

Բուշի խոսքերով, «հակաահաբեկչական պատերազմը չի ավարտվել, բայց հավերժական չի լինելու»:

Իրաքի քաղաքացիական վարչակազմի ապագա ղեկավարը հայտնի է

Եկող շաբաթ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարելու է Իրաքի քաղաքացիական վարչակազմի ղեկավարի անունը: Այդ մասին հայտնի է դարձել ամերիկյան «Նյուզուիք» շաբաթահանդեսից: Վերջինս գրում է, որ վարչակազմի ղեկավարի պաշտոնում նշանակվելու է պետդեպարտամենտի նախկին աշխատակից, դիվանագետ Փոլ Բրեմերը:

Հանդեսի տվյալներով, Բրեմերը կունենա իշխանության ավելի լայն լիազորություններ, քան պաշտոնաթող գեներալ Ջեյ Գարները, որը ներկայումս զբաղվում է Իրաքի հետպատերազմյան վերականգնման հարցերով:

Իրաքի քաղաքացիական վարչակազմի ղեկավարի նշանակմանը Վաշինգտոնում վաղուց էին սպասում, սակայն հայտնի չէր՝ արդյոք նա լինելու է Պենտագոնի՞, թե՞ պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչ:

Բրեմերն աշխարհում ահաբեկչության հարցերի լավագույն փորձագետներից մեկն է: Նա դիվանագիտական ծառայության 23 տարվա փորձառություն ունի: Ամերիկյան պաշտոնական աղբյուրներն առայժմ չեն մեկնաբանել «Նյուզուիքի» հրապարակումը:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Բաղդադ են վերադառնում ՄԱԿ-ի մարդասիրական օգնության գործակալությունները: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, Բաղդադում դրանց աշխատակիցների թիվն արդեն 60-ից ավելի է: Բացի դրանից, շաբաթավերջին Մեծ Բրիտանիան Իրաքում բացելու է դիվանագիտական ներկայացուցչություն, որն այնտեղ գոյություն չուներ վերջին 12 տարիներին:

«ԿԱՆԱՉ ԳԾԻՑ» ԱՆԴԻՆ

Դեպի Եվրամիություն ճանապարհն անցնում է Կիպրոսի միջով

Հայկական եկեղեցիներն անմխիթար վիճակում

«Այս կղզին մերն է, եւ մենք կարող ենք ապրել կողք-կողքի», հայտարարում են Կիպրոսի թուրքական եւ հունական համայնքների երիտասարդ սերնդի ներկայացուցիչները, որոնք առաջին անգամ վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում առիթ ունեցան արտահայտելու խաղաղության եւ վերամիավորման վերաբերյալ իրենց կարծիքը երկար տարիների հակաքարոզչությունից հետո, գրում է Նիկոսիայից մեր հատուկ թղթակից **Ջորջ Տեր-Քարթողը**:

Կիպրոսը նմանօրինակ խանդավառության մեջ չի եղել արդեն երկար ժամանակ: Կղզու բնակչության ավելի քան մեկ քառորդը անցել է երկու համայնքները բաժանող «կանաչ գիծը», պատրաստակամություն հայտնելով պայքարել միասնական նպատակների համար: Ոմանք դրությունը նմանեցրել են «Բեռլինի պատի» փլուզմանը, ուրիշները՝ ավելի պահպանողականները, որոշ տարակուսանքով են մոտեցել իրադարձություններին:

Թուրքական զավթյալ մասի առաջնորդ 79-ամյա Ռաուֆ Դենքթաշը բոլորովին համաձայն չէ նման «հաշտարարական» գործընթացներին: «Մեղրամիսը երկար չի տեւելու», հայտարարեց նա, զգուշացնելով համայնքների երկկողմ պոռթկումներից: Մյուս կողմից, սակայն, նա պնդում է, որ ինքն է «ճանապարհը բացել» դեպի հարավ: Իր որդին՝ Սերդարը, այնուամենայնիվ, իրեն է համարում նախաձեռնության հեղինակ:

Հյուսիսից հարավ եւ հարավից հյուսիս «այցելությունները» հազարավոր կիպրոսցիների համար լավ հնարավորություն են 30-ամյա անջատումից հետո այցելելու իրենց բնօրրանը:

Հեռվից հետեւելով իրադարձություններին, Թուրքիան նախընտրությունը տալիս է երիտասարդ Դենքթաշին, որին ժողովուրդը «Բեյբի (մանուկ) Դենքթաշ» է հորջորջում: Լինելով բրիտանական գաղութարարության «արտադրանք», Ռաուֆը ճանաչված է որպես կարծրթեւային եւ Անկարայում Ազգային անվտանգության խորհրդի պաշտպանությունը վայելող անձնավորություն, որը խոչընդոտ է Էրդողանի համար դեպի Եվրոպա իր ձգտումներում: Եթե «սահմանագծի» բացումն իր ձեռքի գործն է, ապա նա չէր կարող ավելի հարմար ժամանակ ընտրել դրա համար, քան Զատիկի տոները, երբ Եվրամիության պաշտոնական անձնավորություններն այդ առթիվ այցելում էին Կիպրոս: Նրանք, այդ թվում նաեւ Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելը, մեծապես տպավորված էին կատարվածից: ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի խոսնակ Ֆրեդ Էքհարդը «խրախուսական» անվանելով երեւույթը, խուսափել է համեմատել «Բեռլինյան պատի» հետ:

Ջորջ Տեր-Քարթողն ավելացնում է, որ հյուսիս այցելել ցանկացող հույների մեծ հերթեր են գոյանում: Նրանցից (յուրաքանչյուր ավտոմեքենայից) երկու դոլար էին գանձում սկզբում, որը շաբաթվա վերջում դարձավ 8 եւ ապա 15 դոլար: Ուտելիքի, խմիչքի եւ ծխախոտի գները հյուսիսում միանգամից բարձրացել են՝ տեղացի թուրքերի դժգոհությունն առաջացնելով:

Մարդկանց հոսքի հետ հեռուստատեսությունը մուտք է գործել այդ շրջանը եւ երեւան հանել վանդալիզմի բազում օրինակներ՝ եկեղեցիներ, որոնք մզկիթների կամ գիշերային ակումբների են վերածվել, գերեզմանատներ, որոնք սրբապղծվել են եւ այլն: Երկու հայկական եկեղեցիներ եւ Մակարավանքը անմխիթար վիճակում են: Այդ բոլորին ի տես մարդկանց մեջ առաջացել է «անհանգստություն». արդյոք Դենքթաշն ունի՞ թաքուն նպատակներ, մտմտում են նրանք: «Սայփրս Ֆայնենշլ միրոր» երկլեզու հեղինակավոր թերթը հետեւյալ տողերով է ամփոփել ժողովրդի մտահոգությունները. «Մի՞թե նա (Դենքթաշը) թույլատրում է այս ազատ տեղաշարժը որպես այլընտրանք միավորված կղզու փոխարեն, թե՞ տեղի է տալիս Եվրամիության, Մ. Նահանգների եւ թուրքական կառավարության ճնշումներին: Սրա պատասխանը տալու է ժամանակը»:

Մինչ այդ, ինչպես Հունաստանի վարչապետ Կոստաս Սիմիտիսն է ասել, Թուրքիայի համար դեպի Եվրամիություն ճանապարհն անցնում է Կիպրոսի միջով:

ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ

Լոս Անջելեսում ձերբակալվել են 180 ահաբեկիչներ

Հակաահաբեկչական պայքարի շրջանակներում Լոս Անջելեսի ոստիկանությունը երեկ ձերբակալել է 180 անձանց, որոնց կասկածում են ահաբեկչական կազմակերպությունների հետ կապեր ունենալու մեջ: Այդ մասին Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է ոստիկանության մամլո քարտուղարը:

Նրա խոսքերով, գործողության նպատակն է եղել բռնել ահաբեկիչներին եւ ձախողել ծրագրերը նախքան դրանց իրականացումը: Ենթադրվում է, որ ձերբակալվածներից շատերն ահաբեկչական կազմակերպությունների համակիրներ կամ ակտիվ անդամներ են:

Ենթադրյալ ահաբեկիչներից շատերը ձերբակալվել են քրեական հանցագործությունների մեղադրանքներով, ինչպիսիք են գողությունը, խարդախությունը, կեղծ ցուցմունքներ տալը եւ այլն: Մամլո քարտուղարի խոսքերով, ոստիկանությունը չի կարող տարիներով սպասել, մինչեւ այդ մարդկանց դեմ դաշնային գործեր հարուցվեն ահաբեկչության մեղադրանքով: Ուստի նախընտրելի է նրանց ձերբակալել եւ բանտ նստեցնել քրեական հանցանքների մեղադրանքներով:

Դելին դեսպան կգործուղի Իսլամաբադ

Հնդկաստանի վարչապետ Աթալ Բիհարի Վաջպային երեկ Դելիում հայտարարել է, որ իր երկիրը մտադիր է վերստին դեսպան նշանակել Իսլամաբադում եւ վերականգնել Պակիստանի ու Հնդկաստանի օդային հաղորդակցությունը:

Երեկ **«Ազգը»** տեղեկացրեց, որ Հնդկաստան-Պակիստան երկխոսությունը վերսկսվում է: Վարչապետ Վաջպայիի ելույթը կարելի է համարել կարգավորման մի նոր քայլ:

Ռոյթեր գործակալության հաղորդման համաձայն, Դելիի այդ որոշումը միջուկային երկու տերությունների հարաբերությունների ջերմացման առաջին շոշափելի ապացույցն է: Ջամուի ու Քաշմիրի նահանգի հետ կապված հակամարտության պատճառով անցյալ տարվա ամռանը երկու երկրները հայտնվել էին պատերազմի շեմին:

Պ. Ք.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Enron-ի մեքենայություններն ընտանեկան գործ են

ԱՄՆ արդարադատության նախարարությունը հինգշաբթի օրը հերթական մեղադրանքներն է ներկայացրել սնանկացած Enron էներգետիկ ընկերության ֆինանսական տեսուչ Էնդրյու Ֆաստոուին: Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, մեղադրյալների ցուցակում են հայտնվել նաեւ նրա կինը՝ Լիա Ֆաստոուն եւ ընկերության 7 այլ աշխատակիցների անունները:

Ընկերության գանձապետի օգնականի պաշտոն վարած Լիա Ֆաստոուն մեղադրվում է հաղորդակցության էլեկտրոնային միջոցների օգտագործմամբ կատարված խարդախության մասնակցելու, փողերի լվացմամբ զբաղվելու եւ հարկային կեղծ հայտարարագրեր տալու մեջ:

Նրա ամուսնուն ներկայացվող մեղադրանքների թիվն այսօր արդեն հասնում է 109-ի: Նա մասնավորապես մեղադրվում է խարդախության, արժեթղթերով հակաօրինական գործունեությունների իրականացման եւ հաշվապահական հաշվետվությունների կեղծման մեջ:

Enron-ի հիշյալ 7 աշխատակիցները մեղադրվում են 218 տարբեր կետերով. խարդախություն, փողերի լվացում, արժեթղթերով հակաօրինական գործառնություններ, 150 մլն դոլարանոց անօրինական շահույթի ստացում, ընկերության բաժնետոմսերի արժեքի ուռճացման սխեմաների մշակում եւ այլն: Արդարության նախարարության տվյալներով, Enron-ի համար հաշվապահական հաշվետվությունները կեղծել էին «Մերիլ Լինչ եւ ընկ.» ներդրումային բանկի աշխատակիցները:

Առ այսօր մեղադրանքներ են ներկայացվել Enron-ի 19 աշխատակիցների, որոնցից վեցն արդեն իրենց մեղավոր են ճանաչել: Գործի քննությունը շարունակվում է:

ԿԺԴՀ դեսպանը՝ թմրադեղերի մաքսանենգ

Ավստրալիայի արտգործնախարար Ալեքսանդր Դաուները երեկ հայտարարել է, որ իր երկրում Հյուսիսային Կորեայի դեսպան Չոյ Յոյ Հոնը զբաղվում է թմրադեղերի մաքսանենգությամբ: Դեսպանին Ավստրալիայի ԱԳՆ են կանչել, որպեսզի պաշտոնապես բողոք հայտնեն Ավստրալիայի տարածքը որպես թմրադեղերի տարանցման վայր օգտագործելու ԿԺԴՀ իշխանությունների փորձերի կապակցությամբ:

Դաուների խոսքերով, երկրի հատուկ ծառայությունները հիմքեր ունեն կարծելու, որ ԿԺԴՀ կառավարությունը նման մութ գործերով է զբաղվում վարչակարգը ֆինանսավորելու նպատակով:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ ավստրալիացի մաքսավորները կորեական «Պոնգսու» նավի վրա հայտնաբերել են 50 կգ անչափ մաքուր հերոին, որը գնահատվում է 50 մլն դոլար: Կորեայի բանվորական կուսակցությանը պատկանող բեռը տեղափոխվում է ԿԺԴՀ դեսպանի ուղեկցությամբ:

Նավի անձնակազմի 26 անդամներին արդեն հարցաքննում են: Կասկածներ կան, թե ԿԺԴՀ կառավարությունը նավն Ավստրալիա է ուղարկել թմրադեղերն այնտեղ վաճառելու նպատակով: Դեսպանը Կորեայի բանվորական կուսակցության անդամ է: Դա ինքնին հիմք է տալիս ենթադրելու կառավարական կապերի չարաշահման մասին: Դաուները, սակայն, չի մանրամասնել, թե հանցանքի ապացուցման դեպքում ինչ պատժի կենթարկվի ԿԺԴՀ դեսպանը:

Պ. Ք.

ԿԻՆՈ

ՕՍԿԱՐՅԱՆ ՏԱՍՆՅԱԿԸ

«The Hollywood Reporter» կինոհանդեսը հանգամանորեն անդրադարձել է այս տարի «լավագույն դերասան» եւ «լավագույն դերասանուհի» անվանակարգերով «Օսկարի» առաջադրված դերասանների տասնյակին եւ հետաքրքրական մանրամասներ տրամադրել նրանց հաջողություն բերած դերակատարումների եւ կերպարների մեկնաբանման մասին։ Ներկայացնում ենք այդ հրապարակումը մասնակի կրճատումներով։

ԱԴՐԻԵՆ ԲՐՈՈՒԴԻ

Երբ ռեժիսոր Ռոման Պոլանսկին 1400 թեկնածուից Ադրիեն Բրոուդիին ընտրեց «Դաշնակահարը» ֆիլմում Վլադիսլավ Շպիլմանի դերի համար, Բրոուդին իսկույն հասկացավ. դա իր կյանքի ամենամեծ հաջողությունն է։

Լեհ կոմպոզիտոր եւ դաշնակահար Շպիլմանը երիտասարդության տարիներին վերապրել է օկուպացիայի եւ ողջակիզման սարսափները։ Հետագայում նա ինքնակենսագրության մեջ գրել է, որ երաժշտությունն է իրեն փրկել։

Դերը խաղալու համար Բրոուդին բառացիորեն խորասուզվել է Շպիլմանի կերպարի մեջ, վերաբ-

«Դաշնակահարը»

նակվել նրա ժամանակաշրջանում, միջավայրում ու վիճակում։ Առանց այդ էլ բավական նիհար Բրոուդին դերի համար ավելի է նիհարել՝ նմանվելով ուրվականի։ «Մինչեւ նկարահանումները մնում էր երկու ամիս, պատմում է նա։ Իմ քաշը դարձավ 48,5 կգ, մինչդեռ հասակս 185 սմ է։ Ես ուղղակի քաղցում էի։ Դաշնամուրն անընդհատ սենյակումս էր, իսկ հարդասենյակում ստեղնաշար կար։ Ես ամեն օր, ժամեր շարունակ մարզում էի մատներս։ Մանկությանս տարիներին դաշնամուրի դասեր եմ առել, բայց երբեք մտադիր չեմ եղել դաշնակահար դառնալ։ Շատ հատվածներ ստիպված էի անգիր անել, քանի որ չէի կարող նոտաներով նվագել։ Ես վավերագրական ֆիլմեր էի նայում, մեծ դաշնակահարների, նրանց կատարումների մասին գրքեր կարդում։ Այն տարիներին դաշնակահարները ավելի զուսպ են նվագել. դա ներկայիս դրամատիկական ոճը չէ, նրանք իրենց շատ հանգիստ են պահել»։

Բրոուդին չի սահմանափակվել երաժշտական նախապատրաստությամբ։ Նկարահանումների ժամանակ նա արմատապես փոխել է իր կյանքը։ «Ես գիտեի, որ պետք է մխրճվեմ հուսահատության ու մենության անհունը։ Գիտակցաբար հրաժարվեցի իմ կյանքի մի մասից, որպեսզի հավատամ այն ամենին, ինչ կատարվում է իմ հերոսի հետ։ Վաճառեցի մեքենաս, հրաժարվեցի իմ վարձած բնակարանից, հավաքեցի բոլոր իրերս, դրանք տեղափոխեցի մի տեղ, վերացրի բոլոր հեռախոսահամարները։ Շատերի հետ դադարեցի շփվել։ Այդպես էր պետք։ Հուսով եմ, այդ ամենը փոխհատուցվեց, ավելացնում է Բրոուդին։ Դրանք իմ կյանքի ամենածանր նկարահանումներն էին»։

ՆԻԿՈԼ ՔԻԴՄԱՆ

«Որքան դերը բարդ է, այնքան ավելի է ինձ հրապուրում», ասում է Նիկոլ Քիդմանը։ Այս տարիների ընթացքում նա մի անգամ չէ, որ ձեռնամուխ է եղել բարդ դերերի. բավական է հիշել «Կնոջ դիմանկար», «Լայն փակված աչքերով», «Մուլեն Ռուժ» ժապավենները։ Բայց Քիդմանի կարիերայի ամենաբարդ դերը դարձավ անգլիացի գրող Վիրջինիա Վուլֆը Սթիվն Դալդրիի «Ժամեր» ֆիլմում։

«Ես նկարահանման հրապարակում աշխատեցի ընդամենը հինգ շաբաթ, բայց դրանք շատ լարված շաբաթներ էին, ասում է դերասանուհին։ Պետք է դառնայի Վիրջինիան։ Ապրում էի բոլորից առանձին, քոթեջում, այնտեղից գալիս էի ուղիղ նկարահանման եւ գործս անում։ Ես չէի մտածում, թե ինչ սկզբունքներով խաղայի։ Ինքս ինձ ասում էի. «Վիրջինիան, իրոք, գոյություն է ունեցել, եւ նրա էությունը հասկանալու համար ես պետք է բնակվեի իր աշխարհում։ Եվ բնակվեցի։ Հոգեբանորեն ես այլ ոլորտում էի ապրում»։

Դեռ ֆիլմի պրեմիերայից առաջ Հոլիվուդում շատ լուրեր էին շրջում, թե հանուն իր հերոսուհու հետ արտաքին նմանության՝ Քիդմանը համաձայնել է արհեստական երկար քիթ դնել։ «Իմ կարծիքով՝ ֆիլմում այնքան էլ վատ տեսք չունեմ, -ծիծաղում է դերասանուհին, երբ նրան հիշեցնում են այդ մասին։ -Ճիշտն ասած, արտաքինն ինձ ամենից քիչ էր հուզում, թեեւ, իհարկե, օգնում է կապանքները թոթափել, իրեն ուրիշ մարդ զգալ»։

«Ֆրիդա»

Քիդմանի խոսքերով, երբեմն իրեն վախն է համակել, որովհետեւ Վուլֆի դերում ստիպված է եղել բացահայտել սեփական հոգու այն անկյունները, ուր նախկինում սիրտ չի արել հայացք գցել։

Քիդմանը ցնցվում է՝ մտաբերելով Վուլֆի ինքնասպանության փորձի տեսարանը։ «Մենք ամբողջ երեք օր նկարահանում էինք, թե ինչպես եմ ջուրը մտնում, ասում է նա։ Վերջնական տարբերակում չկա մեր նկարահանածի նույնիսկ տասներորդ մասը։ Ֆիլմում գրեթե ոչինչ չի մնացել»։

Եվ այնուամենայնիվ, ամենադժվարը դերասանուհու համար այլ բան է եղել։ «Մի քանի ամիս սովորում էի աջ ձեռքով գրել, -ասում է նա՝ ծիծաղելով։ -Իսկ ես ձախլիկ եմ»։

ՆԻԿՈԼԱՍ ՔԵՅՋ

Չարլի Քաուֆմանի «Էկրանացում» սցենարը կարդալուց հետո Նիկոլաս Քեյջը հասկացավ, որ դերը հենց իր համար է։ Ավելի ճիշտ, ոչ թե դերը, այլ դերերը։ Քեյջը մարմնավորել է երկվորյակ եղբայրներ Չարլիին եւ Դոնալդին։ Չարլին փորձում է սցենար գրել Սուզան Օռլինի «Խոլորձներ առեւանգողը» գրքի հիման վրա, իսկ Դոնալդն օգնում ու միաժամանակ խանգարում է նրան։

«Երկու եղբայր խաղալը ծանր գործ է, ասում է Քեյջը։ Օրական հինգ անգամ մի եղբորից անցնում էի մյուսին։ Նրանք բոլորովին տարբեր մարդիկ են։ Չարլին ավելի ինքնամփոփ է եւ նյարդային, Դոնալդը՝ արտաբաց եւ ուրախ։ Չարլիից Դոնալդին անցնելիս ես ակամայից մեկի բնավորության գծերը տեղափոխում էի մյուսի մեջ։ Փոխակերպվելու համար ստիպված էի շատ աշխատել ռեժիսոր Սփայք Ջոնզի հետ։ Երբեմն դա տանջալից էր»։

Էլ ավելի տանջալից էր խաղալ ինքն իր հետ։ «Մերթ խաղընկերս բեմի գնդակն էր, մերթ էլ՝ պատին արված խաղը։ Ես պետք է նայեի դրան եւ պատասխանեի սեփական խոսքերիս, որոնք լսում էի ականջակալով, ասում է Քեյջը։ Ամենակարեւորը առաջ չընկնելն ու երկխոսության ռիթմից հետ չմնալն էր, որը ես ինքս էի սահմանել՝ խաղալով մյուս եղբորը։ Բացի դրանից, պետք է հիշեի, թե ինչ եմ արել որպես մի եղբայր այն պահին, երբ խաղում էի մյուս եղբորը. որտեղ եմ կանգնած եղել, դեմքի ինչ արտահայտությամբ։ Ստիպված էի երկատվել»։

Քեյջը հենց սկզբից ուզում էր, որ եղբայրները տարբերվեին ոչ միայն բնավորությամբ, այլեւ պլաստիկայով։ «Ես ուզում էի, որ հանդիսատեսը հենց առաջին հայացքից Չարլիին տարբերեր Դոնալդից, ասում է նա։ Շատ տանջվեցի. անընդհատ պետք է հիշեի ոչ միայն խոսքերս, այլեւ պահվածքս կադրում։ Երբեմն թվում էր, թե գլուխս ուր որ է կպայթի։ Ես երջանիկ էի, երբ այդ ամենն ավարտվեց»։

ՍԱԼՄԱ ՀԱՅԵԿ

Սալմա Հայեկին հաջողվել է իրագործել մի նախագիծ, որը, ինչպես պարզվեց, Մադոննայի ու Ջենիֆեր Լոպեսի «ատամի բանը» չէր։ Մի քանի տարվա համառ ջանքից հետո նա կարողացավ արտադրություն իջեցնել 20-րդ դարի առաջին կեսին ճանաչման հասած մեքսիկացի նկարչուհի Ֆրիդա Կալոյի մասին պատմող ֆիլմը։ Ըստ Հայեկի, ինքը սիրտ է արել կինոարտադրողի աթոռը գրավել՝ վախենալով, թե մյուսները «ճիշտ» ֆիլմ չեն նկարի։

«Ես մտնում էի ղեկավարների առանձնասենյակները, պատմում Ֆրիդայի եւ Դիեգո Ռիվերայի ստեղծագործության, նրանց սիրո մասին եւ ի պատասխան՝ լսում. «Ուրեմն հաշմանդամ աղջիկը սիրահարվում է հաստափոր տղամարդու՞»։ Նորից էի սկսում բացատրել, պատմում էի ժամանակի քաղաքական իրադրության, այդ մարդկանց վիճակված փորձությունների մասին եւ ի պատասխան՝ լսում. «Ուրեմն կոմունիստ աղջիկը սիրում է ռենեգատի՞ն»։ Երբեմն ինձ թվում էր ճակատս պատին եմ խփում»։

Հայեկի խոսքերով, ֆիլմը հաջողվել է նկարահանել միայն իր բազմաթիվ բարեկամների շնորհիվ։ Նշանավոր աստղերը, այդ թվում՝ Անտոնիո Բանդերասն ու Աշլի Ջադը, համաձայնել են խաղալ ֆիլմում փաստորեն անվճար։ Իսկ Հայեկի ընկերը՝ Էդուարդ Նորթոնը, ոչ միայն խաղացել է մագնատ Ռոքֆելլերի դերը, այլեւ մասնակցել սցենարի վերափոխմանը։ «Ես նրան ոչինչ չեմ խնդրել, -ասում է Հայեկը։ -Նա ինքն է իր օգնությունն առաջարկել՝ երեւի այն պատճառով, որ ես հուսահատ վիճակում էի։ Կարդում էի սցենարի նոր տարբերակներն ու տեսնում, որ դա իմ ուզածը չէ։ Բացի այդ նախագծից, ուրիշ ոչ մի բանի մասին ի վիճակի չէի մտածել»։

Սալմա Հայեկը դարձավ առաջին մեքսիկուհին, որն «Օսկարի» առաջադրվեց «լավագույն դերասանուհի» անվանակարգով։ 1955-ին մեքսիկացի դերասանուհի Կատի Խուրադոն ներկայացվել է Ամերիկյան կինոակադեմիայի մրցանակին երկրորդական դերի համար. «Կոտրված նիզակը» ֆիլմում նա խաղում էր Սփենսեր Թրեյսիի հերոսի հնդկուհի կնոջ դերը։

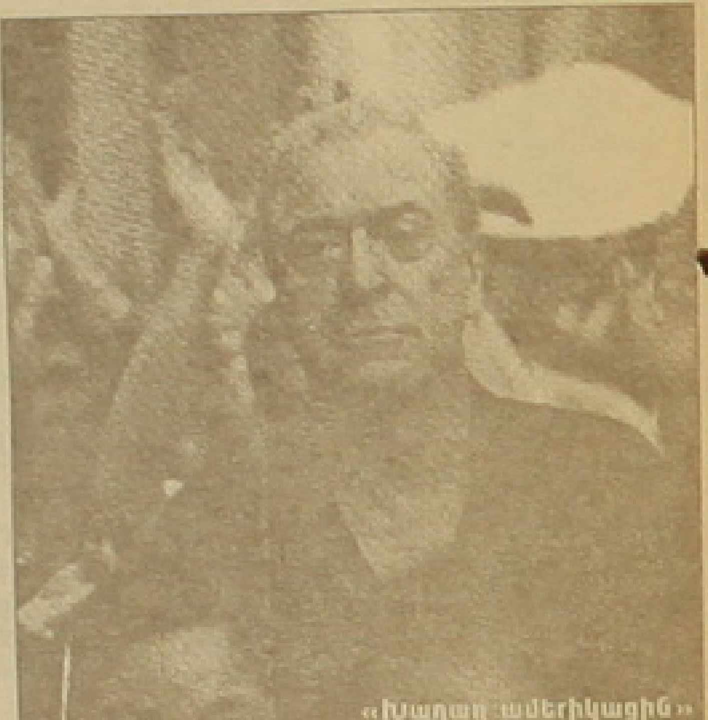

«Խաղաղ ամերիկացին»

ՄԱՅՔԼ ՔԵՅՆ

Մայքլ Քեյնը հիշում է, թե ինչպես է առաջին անգամ հանդիպել Գրեհեմ Գրինի հետ. «Ես նստած էի «Քոնոթ» լոնդոնյան հյուրանոցի ռեստորանում, Մենակ ճաշում էի, երբ զգացի, որ ինձ մի հսկայական ստվեր ծածկեց։ Աչքերս բարձրացրի, տեսնեմ՝ Գրեհեմ Գրինն է կանգնած»։ Նշանավոր գրողը շշպռել է Քեյնին իր վեպի հիման վրա նկարահանված «Պատվավոր հյուպատոսը» ֆիլմի (1983) համար։ «Նա ասաց, որ զզվելի ֆիլմ է ստացվել, պատմում է Քեյնը։ Ես ստիպված էի հիշեցնել, որ ոչ կինոարտադրող եմ, ոչ սցենարիստ, ոչ էլ ռեժիսոր։ Դրանից հետո նա հանգստացավ եւ շատ սիրալիր էր»։

20 տարի անց Քեյնը նկարահանվել է Գրինի մեկ այլ ստեղծագործության՝ «Խաղաղ ամերիկացին» վեպի էկրանացման մեջ, եւ այս անգամ ֆիլմը շատ ավելի մեծ հաջողության է արժանացել։ Ճակատագրի հեգնանքով, միայն Քեյնի հեղինակությունն է այդ նախագիծը հնարավոր դարձրել։

Դերասանն ասում է, թե 50-ականների Սայգոնում աշխատող ցինիկ լրագրող Թոմաս Ֆաուլերի դերը խաղալիս օգտվել է հարավ-արեւելյան Ասիայում իր բանակային ծառայության հուշերից։

«Գրինն ինքը խոսելաձեւով, պահվածքով, հեգնալի ցինիզմով մասամբ նման է Թոմաս Ֆաուլերին, նշում է Քեյնը։ Այն տարիներին Գրինը «Թայմս»-ի թղթակիցն էր Սայգոնում եւ հանդիպում էր տեղացի մի գեղեցիկ աղջկա հետ»։ Դերասանը շատ բան է քաղել նաեւ այն անգլիացիներից, ովքեր հիմա ապրում են Սայգոնում. «Երբ մենք մեկնեցինք այնտեղ նկարահանումների, ես զարմանքով հայտնաբերեցի, որ ինձ ճանաչում են։ Բազմաթիվ տարեց անգլիացիների տեսա, որոնք երիտասարդ ընկերուհիների հետ էին։ Տխուր տեսարան էր. այդ մարդիկ անզոր են լեզու գտնել իրենց տարիքի կանանց հետ»։

Քեյնը հավաստիացնում է, թե դերին նախապատրաստվել է բացառապես ներքին պաշարների հաշվին եւ հույսը չի դրել տեխնիկայի վրա. «Սցենարում ես ոչ մի նշում չեմ անում։ Իմ ելակետը փորձերի ժամանակ կուտակվող զգայական հիշողությունն է։ Ձգտում եմ հավատարիմ մնալ Ստանիսլավսկու սկզբունքին. «Փորձն աշխատանք է, խաղը՝ լիցքաթափվելու հնարավորություն»։ Ես այդ դերի մեջ հոգիս ու սիրտս եմ դրել։ Երբ առաջին անգամ մտա Ֆաուլերի մաշկի տակ, նա դատարկ էր, ես՝ լիքը։ Երբ բաժանվեցի Ֆաուլերից, նա արդեն լիքն էր, իսկ ես՝ դատարկ»։

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ

5 մայիսի, 01.30 Արմեն-Ակոբ

■ **«Անառակները»★★**։ Ռեժիսոր՝ Գաբրիել Ագիոն։ Դերերում. Ժոզիան Բալասկո, Նատալի Բեյ։ Ֆրանսիա, 2001։

Զվարճալի կատակերգություն արդեն տարիքն առած, բայց այդպես էլ «չհասունացած» ընկերուհիների մասին։

6 մայիսի, 24.00 Պրոմեթեւս

■ **«Շուրթերից գուշակիր»★★**։ Ռեժիսոր՝ Ժակ Օդիար։ Դերերում. Վենսան Կասել, Էմանյուել Դեւո, Օլիվյե Գուրմե։ Ֆրանսիա, 2002։

Քրեական դրամա ձախողակների կարգն անցած փոքր մարդկանց կյանքից։ Խուլ հերոսուհու դերակատարման համար է. Դեւոն արժանացել է «Սեզարի»։

8 մայիսի, 23.15 Կենտրոն

■ **«Տիտոս»★★**։ Ռեժիսոր՝ Ջուլի Թեյմոր։ Դերերում. Էնթոնի Հոփկինս, Ջեսիկա Լանգ, Ալան Քամինգ, Հարի Լենիքս։ ԱՄՆ, 2000։

Շեքսպիրի «Տիտոս Անդրոնիկոս» ողբերգության այս էկրանացման մեջ, որի գործողությունը ծավալվում է 5-րդ դարի Հռոմում, հին ու նոր ժամանակները միախառնվել են։

9 մայիսի, 12.55 Երեւան

■ **«Բալլադ զինվորի մասին»★★**։ Ռեժիսոր՝ Գրիգորի Չուխրայ։ Դերերում. Ալեքսանդր Իվաշով, Ժաննա Պրոխորենկո, Անտոնինա Մաքսիմովա։ ԽՍՀՄ, 1959։

Արտառոց պատերազմական դրամա, որին բազմաթիվ միջազգային մրցանակներ են շնորհվել։

9 մայիսի, 22.50 Շանթ

■ **«Դաշնակահարը»★**։ Ռեժիսոր՝ Ռոման Պոլանսկի։ Դերերում. Ադրիեն Բրոուդի, Էմիլիա Ֆոքս, Միխալ Ժեբրովսկի։ Մեծ Բրիտանիա-Ֆրանսիա-Գերմանիա-Նիդեռլանդներ-Լեհաստան, 2002։

Վարշավյան գետտոյով անցած լեհ երաժիշտ Վլադիսլավ Շպիլմանի հուշերի էկրանացումը արժանացել է Կաննի փառատոնի, Ֆրանսիական, Բրիտանական եւ Ամերիկյան կինոակադեմիաների մրցանակներին։

10 մայիսի, 00.20 Հ1

■ **«Ֆիեստա»★★**։ Ռեժիսոր՝ Պիեռ Բուտրոն։ Դերերում. Ժան-Լուի Տրենտինյան, Մարկ Լավուան։ Ֆրանսիա - Իսպանիա, 1995։

Իսպանիայի քաղաքացիական պատերազմի թոհուբոհում պատանի զինվոր Ռաֆայելին վիճակված է թրծվել ռազմի դառնացած փիլիսոփա գնդապետ Մասսագուալի հրամանատարության ներքո։

10 մայիսի, 00.45 НТВ

■ **«Մարիայի սիրեցյալները»★★**։ Ռեժիսոր՝ Անդրեյ Կոնչալովսկի։ Դերերում. Նաստասյա Կինսկի, Ջոն Սեվիջ, Քեւին Քլայն։ ԱՄՆ, 1984։

Դժվարին սիրո պատմություն՝ Անդրեյ Պլատոնովի ստեղծագործության մոտիվներով։

11 մայիսի, 00.55 Արմեն-Ակոբ

■ **«Էսկորտ»★**։ Ռեժիսոր՝ Միշել Բլան։ Դերերում. Դանիել Օթոյ, Սթյուարտ Թաունսենդ։ Ֆրանսիա, 1999։

«Միջին տարիքի ճգնաժամով» բռնված մտավորականը անսպասելիորեն նոր կոչում է գտնում կանանց ուղեկցի դերում՝ իր սեքսուալ ծառայությունները մատուցելով նրանց։

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Ռոյ Մաքայը «Ոսկե խաղակոշիկի» գլխավոր հավակնորդ

Ավարտին են մոտենում եվրոպական երկրների ֆուտբոլային առաջնությունները: Ուստի կամփոփվեն նաեւ մարզական հրապարակության եվրոպական ընկերակցության կողմից անցկացվող «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցույթի արդյունքները: Հիշեցնենք, որ Եվրոպայի լավագույն ռմբարկուի համար սահմանված մրցանակը խաղարկվում է յուրօրինակ մրցակարգով: Ֆուտբոլիստի խփած գոլերը բազմապատկվում են այդ երկրի առաջնության համար սահմանված գործակցով եւ վաստակած միավորների հանրագումարով էլ որոշվում են լավագույն ռմբարկուները: Եվրոպական երկրների առաջնությունները պայմանականորեն բաժանվել են 3 խմբի: Ամենաթույլ մակարդակ ունեցող առաջնությունների (որոնց թվում է եւ Հայաստանի առաջնությունը) գործակիցը հավասար է մեկի: Միջին մակարդակի առաջնությունների գործակիցը 1,5 է, իսկ եվրոպական առաջատար երկրների՝ Անգլիայի, Իտալիայի, Իսպանիայի, Գերմանիայի եւ Ֆրանսիայի առաջնություններում ֆուտբոլիստների խփած գնդակները բազմապատկվում են 2-ով: Բնականաբար, այդ երկրների ռմբարկուներն ավելի մեծ հնարավորություն ունեն շահելու «Ոսկե խաղակոշիկը»:

Պատվավոր մրցանակի համար համառ պայքար է ընթանում, որը վերջնագծում չափազանց սրվել է: Առայժմ բոլորից արդյունավետ է գործում «Էյնդհովենի» լեհ լեգեոներ Մաթեյա Կեժմանը՝ խփելով 31 գնդակ: Սակայն նրան դժվար կլինի հաղթող ճանաչվել, քանի որ Հոլանդիայի առաջնության գործակիցը 1,5 է: Այնպես որ, «Ոսկե խաղակոշիկի» գլխավոր հավակնորդներ պետք է համարել իսպանացի Ռոյ Մաքային, Անգլիայում հանդես եկող Ջեյմս Բիթիին, Տյերի Անրիին եւ Ռուուդ վան Նիստելռոյին: Ցավոք, իտալացի Քրիստիան Վիերին, ով բավական ժամանակ գլխավորում էր ցուցակը, «Վալենսիայի» հետ չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակիչ խաղում ծնկի վնասվածք ստացավ եւ դժվար թե մինչեւ խաղաշրջանի ավարտը կրկին խաղադաշտ դուրս գա: Դա հաշվի առնելով, այսօր մրցանակին արժանանալու ամենալավ հնարավորություններն ունի իսպանացի Ռոյ Մաքայը: Ընդ որում, Մաքայը դեռեւս պետք է մասնակցի առաջնության 7 հանդիպման, մինչդեռ Անգլիայում մնացել է անցկացնելու 2 տուր, Իտալիայում, Ֆրանսիայում եւ Գերմանիայում՝ 4-ական տուր: Այսօրվա դրությամբ «Ոսկե խաղակոշիկի» հավակնորդների ցուցանիշներն այսպիսին են.

Ֆուտբոլիստը	Ակումբը	Գոլ	Գործ.	Միավոր
1. Ռոյ Մաքայ	«Դեպորտիվո» Իսպանիա	24	2	48
2. Քրիստիան Վիերի	«Ինտեր» Իտալիա	24	2	48
3. Մաթեյա Կեժման	«Էյնդհովեն» Հոլանդիա	31	1,5	46,5
4. Ջեյմս Բիթի	«Սաութհեմփթոն» Անգլիա	23	2	46
5. Տյերի Անրի	«Արսենալ» Անգլիա	22	2	44
6. Ռուդ վան Նիստելռոյ	«Մանչեսթր յուն.» Անգլիա	21	2	42
7. Պեդրու Պաուլետա	«Բորդո» Ֆրանսիա	20	2	40
8. Հենրիկ Լարսոն	«Սելթիկ» Շոտլանդիա	26	1,5	39
9. Մայքլ Օուեն	«Լիվերպուլ» Անգլիա	19	2	38
10. Շաբանի Նոնդա	«Մոնակո» Ֆրանսիա	19	2	38
11. Անդրեյ Կոհլով	ՏՎՄԿ Էստոնիա	37	1	37
12. Կախվեջի Նիխաս	«Ռեալ» Սոսյեդադ	18	2	36
13. Պիեռ վան Խոյդոնկ	«Ֆեյենորդ» Հոլանդիա	24	1,5	36
14. Արման Քարամյան	«Փյունիկ» Հայաստան	36	1	36
15. Մարկ Վիդուկա	«Լիդս» Անգլիա	17	2	34
16. Ալան Շիրեր	«Նյուքասլ» Անգլիա	17	2	34
17. Դարկո Կովաչեւիչ	«Ռեալ սոսյեդադ» Իսպանիա	17	2	34

Ամերիկացի մարզիկներն օլիմպիադաներում դոպինգ են օգտագործել

«Sports Illustrated» ամսագրի վկայությամբ ամերիկացի մի խումբ մարզիկների թույլատրվել է մասնակցել օլիմպիական խաղերին, թեեւ նրանց դոպինգ-ստուգման անալիզները դրական են եղել: Ամսագրի ձեռք բերած փաստաթղթերն ապացուցում են, որ նախկինում ԱՄՆ-ի օլիմպիական կոմիտեի հասցեին հնչած մեղադրանքները անհիմն չէին: Երկրի ԱՕԿ-ն իրոք թաքցրել էր մի շարք անվանի մարզիկների դոպինգի ընդունման փաստը: Այս մասին ամսագրի խմբագրակազմին հեռախոսով տեղեկացրել է համաշխարհային հակադոպինգային գործակալության ղեկավար կանադացի Դիկ Պաունդը:

Ավելի քան 30 հազար էջանոց փաստաթղթերն ամսագրին է տրամադրել Ուեյդ Էկսամը, որը 1991–2000 թթ. զբաղեցրել է ԱՄՆ-ի ԱՕԿ-ի դոպինգ-հսկման գծով տնօրենի պաշտոնը: Փաստաթղթերը վկայում են, որ հանրահայտ մարզիկների՝ Կառլ Լյուիսի եւ Մերի Ջո Ֆեռնանդեսի դոպինգ-ստուգման անալիզները դրական են եղել, սակայն հետագայում նրանց թույլատրել են մասնակցելու տարբեր մրցաշարերի, այդ թվում եւ օլիմպիական խաղերին: Էկսամը պնդում է, որ ավելի քան 100 մարզիկների կողմից արգելված խթանիչների օգտագործման փաստը հաստատվել է: Հետագայում նրանց մի մասը 1988, 1996 եւ 2000 թթ. օլիմպիադաներում 19 մեդալ է նվաճել: Այդ մարզիկների թվում է նաեւ Կառլ Լյուիսը, որը 1988 թ. նախաօլիմպիական մեկնարկներում 3 անգամ «բռնվել» է դոպինգի օգտագործման մեջ: ԱՄՆ-ի ԱՕԿ-ը սկզբում որակազրկել էր Լյուիսին, սակայն հետագայում հաշվի առնելով մարզիկի խոստովանությունը, թույլատրել էր նրան մասնակցել մրցումներին: Լյուիսը Սեուլի օլիմպիադայում հեռացատկում ոսկե մեդալ նվաճեց, իսկ երկրորդ «ոսկին» շահեց 100 մ վազքում այն բանից հետո, երբ դոպինգի օգտագործման հետեւանքով որակազրկվեց կանադացի Բեն Ջոնսոնը: Լյուիսի թիմակից Ջո Դելոուչի հետ եւս նույն բանը կատարվեց: Նա Սեուլում հաղթող ճանաչվեց 200 մ վազքում: Անդրե Ֆիլիպսը որակազրկումից եւ արդարացումից հետո օլիմպիական չեմպիոն դարձավ 400 մ արգելավազքում: Պաունդը հայտնել է, որ նշված մարզիկներին, չնայած դոպինգ-ստուգման անալիզների դրական լինելուն, մրցումներին մասնակցելու իրավունք է տվել այն ժամանակվա ԱՄՆ-ի ԱՕԿ-ի գործադիր տնօրեն Բաարոն Պիտենգերը:

Շոտլանդական պրեմիեր-լիգայում փոփոխություններ են սպասվում

Շատ հավանական է, որ նոր մրցաշրջանում ֆուտբոլի Շոտլանդիայի պրեմիեր-լիգան լուրջ փոփոխության ենթարկվի: Նախատեսվում է ավելացնել թիմերի քանակը եւ փոփոխել առաջնության անցկացման մրցակարգը: Շոտլանդական ֆուտբոլի մի խումբ վետերաններ, ինչպես նաեւ երկրի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Բերտի Ֆոգտսը մտահոգվելով մարզաձեւում տիրող ճգնաժամային իրավիճակով, առաջարկում են պրեմիեր-լիգայի թիմերի քանակը 12-ից հասցնել 16-ի: Բերտի Ֆոգտսը նշել է, որ առանց բարձր մակարդակի առաջնության, ուժեղ ակումբների հնարավոր չէ կազմավորել ուժեղ հավաքական:

Այսօր Շոտլանդիայում առաջնության եւ գավաթի համար գլխավոր պայքարն ընթանում է երկու ակումբների՝ «Սելթիկի» եւ «Գլազգո Ռեյնջերսի» միջեւ, որոնք զգալիորեն գերազանցում են մյուս թիմերին իրենց խաղամակարդակով: Բացի այդ էլ, առաջնության անցկացումն անսովոր 3,5 շրջանով արդեն չի արդարացնում իրեն: Ուստի 16 թիմերի առկայությամբ առաջնությունը կանցկացվի դասական մրցակարգով՝ 2 շրջանով, ինչը հնարավորություն կընձեռի խաղերի թիվը կրճատել 38-ից եւ հասցնել 30-ի: Դա իր հերթին կերկարացնի նախապատրաստական շրջանը՝ թույլ տալով ավելի լրջորեն պատրաստվել առաջնությանը:

Բալակովը հրաժեշտ տվեց հավաքականին

Սոֆիայում կայացած ֆուտբոլի ընկերական հանդիպումն ալբանացիների հետ Բուլղարիայի հավաքականի ավագ Կրասիմիր Բալակովի վերջին խաղն էր ազգային թիմում: 37-ամյա ֆուտբոլիստը հավաքականում անցկացրել է 92 հանդիպում եւ խփել 16 գնդակ: Նա պատրաստվում էր հավաքականին հրաժեշտ տալ հունիսի 8-ին Բելգիայի հավաքականի հետ կայանալիք ընտրական մրցախաղից հետո, սակայն փոխել էր մտադրությունը:

ՖՈՒՏԲՈԼԻ ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սպասվում է թեժ մրցապայքար

Հանգստյան օրերին կկայանան ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության 4-րդ տուրի հանդիպումները: Մեծ հետաքրքրությամբ է սպասվում առաջատարների՝ «Կոտայքի» եւ «Փյունիկի» Աբովյանում այսօր կայանալիք հանդիպումը: «Կոտայքը», որի կազմն ամրապնդել են մի շարք փորձառու ֆուտբոլիստներ, իսկ թիմին հովանավորում է հայտնի գործարար Գագիկ Ծառուկյանը, գերազանց է մեկնարկել: Աբովյանցիները 3 խաղերն էլ ավարտել են հաղթանակով եւ 2-րդ տեղում ընթացող «Փյունիկին» գերազանցում են 2 միավորով: Հաղթանակի դեպքում «Կոտայքը» կարող է ամրապնդել առաջատարի իր դիրքը: Անկասկած, սպասվում է համառ մրցակցություն: Այսօր Արարատում «Արարատը» կհյուրընկալի «Բանանցին»: Երկու թիմերն էլ անհաջող են սկսել առաջնությունը եւ առայժմ հետնապահների թվում են: Վաղը տեղի կունենան տուրի մյուս հանդիպումները՝ «Դինամո»–«Միկա», «Լեռնագործ»–«Շիրակ»: Խաղերը կսկսվեն ժամը 17-ին: Նշենք, որ «Փյունիկի» ու «Շիրակի» համար 4-րդ տուրի հանդիպումները կլինեն վերջին փորձամրցումը մայիսի 9-ին Սուպերգավաթի համար նրանց միջեւ կայանալիք վճռորոշ խաղից առաջ:

Մնաց մեկ տուր

Նյու Յորքում ավարտին է մոտենում շախմատի մրցաշարը, որի մասնակիցների թվում է ԱՄՆ-ում բնակվող ՖԻԴԵ-ի վարպետ Վարուժան Հակոբյանը: Վերջին երկու տուրերում Հակոբյանը վաստակեց 1,5 միավոր՝ նախ ոչ-ոքի խաղալով Յան Էլվեստի հետ, ապա հաղթելով Սթիվեն Մուհամադին: 8 տուրից հետո Վարուժան Հակոբյանը, որի անհատական գործակիցը 2547 է, 3,5 միավորով 7–8-րդ տեղերն է բաժանում Մարկ Բլուվշտայնի հետ: Աղյուսակը 6,5 միավորով շարունակում է գլխավորել Եվգենի Պերեշտեյնը, որը հերթական հանդիպումները Քրիստիանսենի եւ Սիմուտովի հետ ավարտեց ոչ-ոքի արդյունքով: 5-ական միավորով 2–3-րդ տեղերում են Իրինա Կրուշն ու Լարի Քրիստիանսենը: Մրցաշարի ավարտին մնացել է մեկ տուր:

Իվանչուկն առաջատարների շարքում է

Շվեդիայում ընթացող շախմատի մրցաշարում կայացավ 3-րդ տուրը: Ուշադրության կենտրոնում երկու փորձառու գրոսմայստերներ Վասիլի Իվանչուկի եւ Յան Թիմանի մրցախաղն էր: Սպիտակներով խաղացող Իվանչուկը հաղթեց եւ վաստակելով 2 միավոր, մտավ առաջատարների շարքը: Նա կես միավորով է զիջում աղյուսակը գլխավորող Պետեր Նիլսենին, որը սեւերով պարտության մատնեց Բենգտ Լինդբերգին: Երկու Հանսենների՝ Բերգի եւ Կուրտի մրցավեճն ավարտվեց վերջինիս հաղթանակով: Մակշեյնն առավելության հասավ Սուտովսկու նկատմամբ: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց Պերտոն-Հեկտոր պարտիայում: Առայժմ միավոր չի վաստակել շվեդ շախմատիստ Լունդբերգը, իսկ մնացած 7 մասնակիցների հաշվին գրանցված է 1,5-ական միավոր:

Ռոյ Ջոնսը հանդես կգա գերծանր քաշում

Աշխարհի լավագույն պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտիկ Ռոյ Ջոնսը վճռել է այսուհետ հանդես գալ գերծանր քաշում: Ծանր քաշում աշխարհի բացարձակ չեմպիոն Ջոնսը ստիպված է հրաժարվել իր տիտղոսներից: Նա այսպիսով կատարեց բռնցքամարտի համաշխարհային ընկերակցության պահանջը եւ վերջնական վճիռ կայացրեց, թե քաշային ո՞ր կարգում է այսուհետ հանդես գալու: Հիշեցնենք, որ այս տարվա մարտի 1-ին աշխարհի բացարձակ չեմպիոնը ծանր քաշում արժանի մրցակիցներ չգտնելով, ռինգ դուրս եկավ գերծանր քաշային պուերտոռիկացի Ջոն Ռուիսի հետ մենամարտելու: Քաշերի տարբերությունը չխոչընդոտեց Ջոնսին 12 ռաունդների ընթացքում առավելության հասնել մրցակցի նկատմամբ եւ արժանանալ չեմպիոնի տիտղոսին: Այժմ Ռոյը մտադիր է բռնցքամարտի համաշխարհային ընկերակցության վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը պաշտպանել լեգենդար Էվանդեր Հոլիֆիլդի հետ մրցամարտում: Այդ մենամարտը նախատեսվում է անցկացնել այս տարի: Մրցանակային հիմնադրամը կկազմի 10 մլն դոլար: Ճիշտ է, բռնցքամարտի համաշխարհային ընկերակցությունն առաջարկում է մենամարտել վարկանիշային ցուցակում առաջին հորիզոնականը զբաղեցնող Վիտալի Կլիչկոյի հետ, սակայն Ջոնսն առայժմ չի արձագանքել այդ առաջարկին:

Ինչ վերաբերում է Վիտալի Կլիչկոյին, ապա նա հույս ունի ռինգ դուրս գալ բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի վարկածով աշխարհի չեմպիոն անգլիացի Լեննոքս Լյուիսի հետ մենամարտելու: Սակայն վերջինս առայժմ նախընտրել է մենամարտել կանադացի Կիրկ Ջոնսոնի հետ:

Սարգսյանը մտավ քառորդ եզրափակիչ

Իսպանական Վալենսիա քաղաքում ընթացող թենիսի միջազգային մրցաշարում հաջող մրցելույթներ է ունենում Սարգիս Սարգսյանը: Հայ թենիսիստն իր 2-րդ մրցախաղն էլ շահեց արգենտինացի Ֆրանկո Սկիլյարիից (7–5, 3–6, 6–3) եւ մտավ քառորդ եզրափակիչ: Մրցաշարի առաջին համարը հանդիսացող Խուան Կառլոս Ֆեռերոն էլ հաջողությամբ հաղթահարեց 2-րդ փուլի արգելքը՝ պարտության մատնելով իսպանացի Պորտասին (6–4, 6–4): Քառորդ եզրափակիչի ուղեգիր են նվաճել նաեւ Քրիստոֆ Ռոխյուն, Աուգուստին Կալերին, Գաստոն Գաուդիոն:

Ֆերգյուսոնն ու Անգլիայի ֆեդերացիան տուգանվել են

ՈՒԵՖԱ-ն 10 հազար շվեյցարական ֆրանկով տուգանել է «Մանչեսթր յունայթեդի» գլխավոր մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնին այն բանի համար, որ նա չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակիչի վիճակահանության արդյունքները կասկածի տակ էր առել: Ըստ Ֆերգյուսոնի, ՈՒԵՖԱ-ն այնպես էր կազմակերպել վիճակահանությունը, որպեսզի իր սաները հանդիպեին Մադրիդի «Ռեալի» հետ:

Ավելի խոշոր դրամական տուգանքի (110 հազար դոլար) է ենթարկվել ֆուտբոլի Անգլիայի ֆեդերացիան Թուրքիայի հավաքականի հետ ընտրական մրցախաղում անգլիացի ֆանատների հրահրած անկարգությունների պատճառով: Բայց ամեն դեպքում Անգլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի համար այդ պատիժը կարելի է մեղմ համարել, քանի որ եթե ՈՒԵՖԱ-ն որոշեր սլովակների հետ ընտրական հաջորդ հանդիպումն անցկացնել առանց հանդիսականների, ապա վնասը կկազմեր 3,22 մլն դոլար:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օրվա հետքով

Թբիլիսիի հայերի միության նախագահ Միխայիլ Թաթեւոսովը պաշտոնական տեսակետներ արտահայտող «Սվոբոդնայա Գրուզիա» օրաթերթին տված հարցազրույցում (2-ը մայիսի) խստորեն դատապարտել է Ախալքալաքից ընտրված Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Համլետ Մովսիսյանին եւ Վրաստանի հայերի միության նախագահի Հենրիխ Մուրադյանին:

Թբիլիսիի հայերի միության նախագահին ասում է. «Աշխարհի ոչ մի կետում հայ համայնքը չի հակադրվում իշխանություններին»:

• «Մուրադյանին խորհուրդ եմ տալիս վերջ տալ այս կասկածելի խաղերին, որոնք Վրաստանին եւ հայկական համայնքին լավ բան չեն տալու: Թբիլիսիի հայության բացարձակ մեծամասնությունը Մուրադյանի գործողությունները որակում է վտանգավոր, որն ուղղված է խորհրդարանական ընտրություններից առաջ իրադրության ապակայունացմանը», նշում է Թաթեւոսովը.

Թուրքական ընկերությունը տարեկան 2000 դոլար գումար է փոխանցում հայկական թատրոնին, կամ Խոջիվանքի պանթեոնը ֆինանսավորելու եւ վերանորոգելու ժամանակ:

Մ. Թաթեւոսովը «Սվոբոդնայա Գրուզիա» թերթին տված հարցազրույցում կարծիք է հայտնում, թե խորհրդարանի ապրիլի 24-ի միջադեպը կազմակերպել էին նախագահ Շեւարդնաձեի ընդդիմադիր-

Թբիլիսիի հայերը միմյանց հետ հաշիվներ են մաքրում վրացական պաշտոնական մամուլում

«Աշխարհի ոչ մի երկրում հայ համայնքը չի հակադրվում իշխանությանը»

Ապրիլի 24-ին խորհրդարանում Համլետ Մովսիսյանը գործընկերներին կոչ էր արել մեկ րոպե լռությամբ հարգել 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակը, ինչը զայրացրել էր ադրբեջանցի պատգամավորներին:

Նույն օրը Խոջիվանքի պանթեոնում կազմակերպված հիշատակի արարողության ժամանակ Հենրիխ Մուրադյանը Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու կոչով վիրահայերի անունից նամակներ էր հղել երկրի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեին եւ խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեին:

Հիշեցնելով, որ Հայոց ցեղասպանության կազմակերպիչներից Ջեմալը հայ վրիժառուների ձեռքով սպանվել է հենց Թբիլիսիում, իսկ «Թուրքիան Հայոց ցեղասպանությունը վաղ թե ուշ ճանաչելու է», դարանական ընտրություններից առաջ իրադրության ապակայունացմանը», նշում է Թաթեւոսովը:

Վրաստանի, մասնավորապես Թբիլիսիի, հայ համայնքը պառակտված է, եւ սա առաջին դեպքը չէ, երբ մի խմբավորումը մյուսից հաշիվներ է մաքրում վրացական մամուլում: Թբիլիսիի հայ համայնքի թեւերից մեկը, որը գլխավորում են Թաթեւոսովն ու «Մայաք-Նովա» կազմակերպության ղեկավար Սեյրան Գաբրիելյանը, հակառակորդ թեւին՝ Հենրիխ Մուրադյան, Վան Բայբուրդյան, մեղադրում են զանազան հարցերում: Օրինակ, կրքերը բորբոքվեցին, երբ Թբիլիսիի Պետրոս Ադամյանի անվան հայկական դրամատիկական թատրոնի շենքի տանիքին տեղադրվեց թուրքական «Գեոսել» ընկերության գովազդային պաստառը, որի համար ները, որպեսզի ադրբեջանական ընտրազանգվածը, որը «հիմնականում կողմնորոշված է դեպի իշխանությունները», հակադրվի հայկական համայնքին, եւ «հայկական ընտրազանգվածի մի մասը, չցանկանալով լինել «հակառակորդի» (ադրբեջանական) ճամբարում, անցնի ընդդիմության կողմը»:

Հետեւելով վիրահայ համայնքի գործունեությանը, պետք է նկատել, որ համայնքի ներսում ծագած խնդիրներն ավելի շատ անձնական հավակնությունների հետեւանք են: Ցավալի է, որ հավակնություններին հագուրդ տալու ակնկալիքով երբեմն շահարկվում է Հայոց ցեղասպանության՝ Վրաստանի ճանաչել-չճանաչելու հարցը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Աղետյալ բինգյոլցիների ցույցը զսպվեց կրակոցներով

Հինգշաբթի առավոտյան պատահած ավերիչ երկրաշարժից հետո զիշերն անօթեւան եւ անսնունդ մնացած Բինգյոլ քաղաքի բնակիչները երեկ բողոքի ցույց արեցին իշխանությունների դեմ:

Մի քանի հազար ցուցարարները, մեծամասամբ քրդեր, քարկոծեցին կառավարական շենքերը լեռնային փոքրիկ այդ քաղաքում: Զուսպ ոստիկանների հակազդեցությունը: Վերջիններս օդ կրակեցին ցրելու համար ցուցարարներին, որոնց մեջ կան վիրավորներ: Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանը ցուցարարների արարքը վերագրեց «հրահրողների»:

Նախորդ գիշեր եւ երեկ ցերեկը փրկարարներին հաջողվել է Բինգյոլի տարրական դպրոցի հանրակացարանի փլատակների տակ դեռեւս մնացող շուրջ 100 երեխաներից 40-ին փրկել, սակայն մյուսների ճակատագիրը երեկ երեկոյան արդեն համարվում էր վտանգված: Փրկարարների ասելով, ոչ վարժեցրած շները եւ ոչ էլ հատուկ սարքերը կենդանության նշաններ չեն հայտնաբերում փլատակների տակից:

Թուրքական կարմիր մահիկի ազգային կոմիտեին երեկ երեկոյան հաջողվեց լեռների միջեւ գտնվող քաղաք հասցնել վրաններ, սնունդ եւ դեղորայք:

Զոհվել է չինական սուզանավի ողջ անձնակազմը

Չինաստանի ափամերձ ջրերում անցկացվող զինավարժությունների ընթացքում վթարի է ենթարկվել չինական մի սուզանավ, որի ողջ անձնակազմը՝ 70 հոգի, զոհվել է: Xinhua գործակալության տվյալներով, վթարը պատահել է «տեխնիկական պատճառներով»: Դեպքից հետո սուզանավը տարվել է Չինաստանի նավահանգիստներից մեկը: Գործակալությունը պնդում է, որ վթարված սուզանավը դիզելային-էլեկտրոնային էր, այնինչ արեւմտյան որոշ աղբյուրներ կարծում են, որ այն միջուկային շարժիչով էր աշխատում:

Մոսկվայում սպանված ադրբեջանցին «օրենքով գող» էր

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոսկվայի արեւելքում չորեքշաբթի գիշեր «Պեչերա» գիշերային ակումբում սպանված Ադրբեջանի քաղաքացի Միրսեյմուր Աբդուլլաեւը կազմակերպված հանցախմբի անդամ էր: Ինչպես «Ինտերֆաքսին» հինգշաբթի հայտնել են մայրաքաղաքի ՆԳՎ-ից, նախօրեին ուշ երեկոյան միլիցիայում տեղեկություն է ստացվել, որ գիշերային ակումբ են ներխուժել երկու անհայտ անձինք եւ ատրճանակից կրակ բացել: 12 հրազգային վերք ստացած 40-ամյա Աբդուլլաեւը տեղում վախճանվել է, իր ծանր վիրավորված 37-ամյա հայրենակիցը փոխադրվել է հիվանդանոց եւ գտնվում է վերակենդանացման բաժնում: Ըստ աղբյուրների, այդ գործի քննությունն սկսած միլիցիայի աշխատակիցները պարզել են, որ Աբդուլլաեւը առնչվել է հանցավոր աշխարհում «հայտնի օրենքով գող Սեյմուր մականունով»: Ըստ նախնական վարկածի, պատահածը «գողական պատերազմի շարունակությունն է, որն սկսվել է որոշ ժամանակ առաջ»: Դրա հետ կապված նրանք հիշեցնում են մի քանի կովկասցիների գնդակահարությունը ապրիլի սկզբին Կուտուզովի պողոտայի սուշի-բարում:

Սյունիքի հայությունը կարող է գործարար կապեր հաստատել հայրենիքի հետ

Բնական պաշարներով թերեւս ամենահարուստ ռուսաստանյան Սյունիքի մարզում ապրող հայության քանակը հասնում է մոտ 25 հազարի: Դաժան կլիմայական պայմաններ ունեցող Սյունիքը ամենահայաշատ մարզը չէ Ռուսաստանում, սակայն հայերն այստեղ ոչ միայն զգալի թիվ են կազմում, այլեւ բավական ազդեցիկ պաշտոններ են վարում:

Ապրիլի 30-ին երկօրյա այցով մարզում էր ՌԴ-ում ՀՀ դեսպան Արմեն Սմբատյանը, որի այցի հիմնական նպատակը տեղի հայ համայնքի խնդիրներին ծանոթանալն ու իր լիազորությունների շրջանակներում դրանց լուծում տալն էր: Այցի ընթացքում նրան ուղեկցում էր ՀՀ դեսպանության գլխավոր հյուպատոս Արման Աղաջանյանը:

Սյունիքի օդակայանում դեսպանին դիմավորեցին տեղի հայ համայնքի ներկայացուցիչները համայնքի ղեկավար Համլետ Փաշայանի գլխավորությամբ: Համայնքի հետ հանդիպման եւ կայացած զրույցի ընթացքում դեսպանին ներկայացվեցին սյունիքցի հայերի խնդիրները, որոնք հիմնականում շոշափում էին դեսպանության աշխատանքների հյուպատոսական ոլորտը: Դեսպանը հանձնարարական տվեց գլխավոր հյուպատոսին՝ ներկայացված հարցերը խմբավորել եւ լուծման ներկայացնել ըստ առաջնահերթության:

Մարզի ղեկավարության, նահանգապետի առաջին տեղակալ Պ. Միստրոֆանովի եւ քաղաքապետ Ս. Կիրիյչուկի հետ հանդիպումների ժամանակ շոշափվեց Հայաստանի հետ տնտեսական համագործակցության խնդիրը: Կողմերը նկատեցին, որ աբխազական երկաթգծի վերագործարկումը կտրուկ կմեծացնի համագործակցության հեռանկարը, քանի որ Հայաստանն ի վիճակի է մարզին մատակարարել մրգեր եւ բանջարեղեն, ինչը հյուսիսային երկրամասի համար չափազանց կարեւոր խնդիր է, իսկ Սյունիքը փոխարենը կարող է Հայաստան մատակարարել նավթամթերք:

Այցի ընթացքում Ա. Սմբատյանն այցելեց նաեւ երկու հայկական դպրոցներ, որոնք արդեն մի քանի տարի գործում են Սյունիքում:

ՌՈՒԲԵՆ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ
Սյունիք-Մոսկվա

☎ 529353 ԱԶԳ-ի ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում է** 1985թ. արտադրության «Մերսեդես-Բենց» 230E մակնիշի ավտոմեքենա: Գինը՝ $4000: Հեռ.՝ 48-21-19
- **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան Երվանդ Քոչար փողոցում, 9/8 հարկ, ընդհանուր մակերեսը 100 քմ/70, կապիտալ վերանորոգված: Գինը՝ 24.000 դոլար: Հեռ.՝ 227533:
- **Ուսուցում**, բժիշկ-ստոմատոլոգներին: «Դենս» ատամնաբուժական պոլիկլինիկան հրավիրում է աշխատանքի բժիշկ-ատամնաբույժների: Տեղեկություններին եւ պայմաններին ծանոթանալու համար զանգահարել՝ 22-55-46, 22-32-56 կամ այցելել Բաղրամյան 75:
- **Վաճառվում է** ZEPTER սպասք: Հեռ.՝ 227533:
- Վաճառվում է սպիտակ գույնի 06, 1991 թվականի արտադրության 03-ի շարժիչով, շատ լավ վիճակում, գինը 1600 դոլար, հեռ.՝ 72-92-27, Սոս:
- **Վաճառվում է** MOTOROLA T191 բջջային հեռախոս: Գինը՝ 55.000 դրամ: Վաճառվում է նաեւ NOKIA 8250 բջջային հեռախոս: Գինը՝ 170 դոլար: Հեռ.՝ (09)423833:
- **Աշխատանքի հրավեր** ավտոէլեկտրիկ, բարձր որակավորում ունեցող էլեկտրոնիկայի մասնագետ, կարբյուրատոր վերանորոգող վարպետ, ավտոմեքենա լվացողներ, պաստառապատող (обивщик), հեռ.՝ 09-40-80-42, երեկոյան՝ 34-51-00, Պավլիկ:
- **Առաջարկում եմ** վարսավիրական ծառայություններ: Հեռ.՝ 56-79-15, Վիկա:
- **Կգնեմ** ռլիժով ճաղրոնական կամ գերմանական արտադրության: Հեռ.՝ 454026:
- **Վաճառվում է** գերմանական (Շուլց) դաշնամուր լավ վիճակում, նախասրահի կահույք եւ սեղան (ռումինական): Հեռ.՝ 265555, 267691:
- Միջազգային կազմակերպությունն աշխատանքի է հրավիրում բարձրագույն կրթություն ունեցող անձանց, հարցազրույցով: Հեռ.՝ 223859 (տուն), 536846 (աշխ.), Գալինա:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Ավանում, Թումանյան 9, բն. 31, 9/8, 80/48 քմ: Գինը՝ 9.500 դոլար: Հեռ.՝ 618196, Կարինե: Նաեւ փոխանակվում է 1 եւ 2 սենյականոց բնակարաններով:
- Կատարում եմ թարգմանություններ ֆրանսերենից հայերեն: Հեռ.՝ 771327:
- **Վաճառվում է** NOKIA 8210 բջջային հեռախոս իգի քարտով: Գինը՝ 250 դոլար: Հեռ.՝ (09)493177:
- **Վաճառվում է** «MOTOROLA T191» նոր բջջային հեռախոս: Գինը՝ 50.000 դրամ: Հեռ.՝ (09) 407 551:
- **Վաճառվում է** NOKIA 3310 (նոր) բջջային հեռախոս: Հեռ.՝ 587168

Հայտարարություն

Երեւանի քաղաքապետարանի պետական սեփականություն հանդիսացող հողերի վարձակալության եւ օտարման մրցութային ու աճուրդային հանձնաժողովը հայտարարում է քաղաքաշինական հողերի աճուրդային վաճառք «Զորագյուղ» ազգագրական թաղամասում (ծածկագիր Ա 02/93/2560 քմ (1700+860) մակերեսով հյուրանոցային համալիրի շինարարության եւ հանգստի գոտու կազմակերպման համար: Մեկնարկային գին է սահմանվել 1700 քմ- 3370.0 հազ. դրամ, 860 քմ- 1705.0 հազ. դրամ:

Աճուրդին մասնակցելու իրավունք ունեն՝

ՀՀ քաղաքացիներն ու իրավաբանական անձինք եւ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հողի սեփականության իրավունքի այլ սուբյեկտներ: Աճուրդի պայմանների մանրամասներին ծանոթանալու ու հայտ ներկայացնելու համար դիմել Երեւանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի ֆինանսական եւ սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչություն (սենյակ 309, հեռ.՝ 54-18-62):

Աճուրդը կայանալու է 2003 թ. հունիսի 6-ին, ժամը 16-ին, Երեւանի քաղաքապետարանի նիստերի դահլիճում (Գ. Լուսավորչի 13):

Հայտերի ընդունումը դադարեցվում է նշված ժամկետից երեք աշխատանքային օր առաջ:

ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

HUJ 1965 թ. գործող **Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը**, որը հանդիսանում է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ, հրավիրում է որպես կամավորականների մասնակցելու Եվրոպայի երկրներում, ԱՄՆ-ում, Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ անգլերեն (ֆրանսերեն, գերմաներեն) լեզվի տիրապետում, կամավորականի անդամավճարի եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն:

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝ **Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ:**

Հեռ.՝ 522788, 522701

Մրցույթի հրավեր

USAID-ի «Հայաստանի օրենքի հզորացման ծրագիրը» հայտարարում է ՀՀ Ազգային ժողովի հետ համագործակցության շրջանակներում 17-20 րոպեանոց վավերագրական/հանրամատչելի-ուսուցողական ֆիլմի արտադրության օժանդակության մրցույթ՝ «Օրենքի հիմնական առաքելությունները» խորագրով: Խրախուսվում է հայտարարված թեմային ստեղծագործական մոտեցումը: Մրցույթին կարող են մասնակցել ստուդիաները եւ հեռուստաընկերությունները:

Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել.

1. Մրցույթի մասնակցության հայտ
2. Ֆիլմի սցենարային հայտ
3. Ֆիլմի աշխատանքային գրաֆիկը (դրամաշնորհի ստացման դեպքում ֆիլմը պետք է մինչեւ 2003 թ. հունիսի 15-ն ավարտված եւ ներկայացված լինի «Հայաստանի օրենքի հզորացման ծրագիր»
4. Ֆիլմի բյուջեն՝ արտադրական ծախսերը, այդ թվում.
   - տեխնիկայի վարձակալման
   - ծախսվող նյութերի
   - գործուղումների
   - աշխատավարձերի
   - եւ այլ ծախսեր (մանրամասնել եւ հիմնավորել):

Ֆիլմի բյուջեն չպետք է գերազանցի ԱՄՆ 2500 դոլարի դրամային համարժեքը:

Ընտրության հիմնական չափանիշները. Ներկայացված սցենարական հայտի ինքնատիպությունն ու արդյունավետությունը, բյուջեն եւ ժամանակացույցը, հեղինակային աշխատանքների մասնագիտական բարձր որակը:

Հայտերի ներկայացման վերջնական ժամկետը 2003 թ. մայիսի 12-ը, ժամը 12-ն է:

Հասցեն՝ Երեւան, «Հայաստանի օրենքի հզորացման ծրագրի» գրասենյակ, Երեւան, Զաքարյան 28, հեռ.՝ 542608, 542609, 542610 էլ. փոստ՝ anna@alsp.am

Ծանոթություն.

Ֆիլմը պետք է նկարահանված լինի տեսատեխնիկայով:

Ֆինանսավորումը չի նախատեսում տեխնիկայի գնումը:

Ֆինանսավորումը չի նախատեսում ներկայացուցչական կամ չնախատեսված ծախսերը: Յուրաքանչյուր կազմակերպություն կարող է ներկայացնել ցանկացած քանակի հայտ, սակայն կարող է ֆինանսավորվել յուրաքանչյուր դիմողի (կազմակերպության) միայն մեկ հայտ:

Հայտերի ընտրությունը կիրականացնի փորձագիտական հատուկ հանձնաժողովը:

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 2. 5. 2003 Գինը՝ 100 դրամ